

2 Samuel Inledning

Från början var första och andra Samuelsboken en bok. Andra delen handlar om Davids styre. Boken är uppbyggd av flera sektioner som var och en fokuserar på en era i Davids liv. Ser man första och andra boken som en helhet så framträder sju sektioner:

1. Samuels födelse och styre (1 Sam 1-7)
2. Sauls styre och felsteg (1 Sam 8-15)
3. David i Sauls kungahus (1 Sam 16-20)
4. David som en politisk flykting (1 Sam 21-31)
5. David som kung över Israel – vänlighet mot Sauls familj (2 Sam 1-8)
6. Davids misstag och ödesdigra konsekvenser (2 Sam 9-20)
7. Davids sista år – Salomo tar vid (2 Sam 21-24 och 1 Kung 1-2)

Berör tidsperioden: 1010 – 970 f.Kr.

Davids tid som kung

Skrivet: ca 970 f.Kr.

Författare: Enligt judisk tradition **Gad** och **Nathan**. Första Samuelsboken fram till 1 Sam 25 av Samuel.

David blir kung

Över Juda (kap 1-4)

David hämnas den som dödat Saul
[Berättelsen fortsätter från 1 Sam 31:11-13, året är ca 1010 f.Kr.]

¹ Efter Sauls *[israeliternas förste kungs]* död, när David hade återvänt från slakten på amalekiterna stannade David två dagar i Tsiklag. *[1 Sam 30]*

² På den tredje dagen kom en man från Sauls läger *[i Jezereldalen]* med sina kläder sönderrivna och jord på sitt huvud *[två tydliga tecken på sorg]*. När han kom till David föll han ner på marken och böjde sig ner.

[Avstånden mellan Sauls läger i Gilboa i Jezereldalen ner till området i Negev kring Beer-Sheva är drygt 20 mil, vanligtvis är det en 4-5 dagars vandring, men referensen till tredje dagen tyder på att han rört sig raskt med dessa brådskande nyheter.]

³ David frågade honom: "Varifrån kommer du?"

Han svarade honom: "Jag har flytt från Israels läger *[i Jezereldalen]*."

⁴ David frågade honom: "Hur går det *[i kriget mot filistéerna i norr]*? Jag ber dig, berätta för mig!"

Han svarade: "Folket har flytt från striden, och många från folket har också fallit och dött, och Saul och Jonatan, hans son, är också döda."

⁵ David frågade den unge mannen som berättade detta för honom: "Hur vet du att Saul och Jonatan, hans son, är döda?"

⁶ Den unge mannen som berättade detta för honom svarade: "När jag råkade vara på berget

Gilboa, se då lutade sig Saul över sitt spjut och vagnarna och ryttarna ansatte honom hårt.

⁷ När han då vände sig om och såg mig ropade han på mig och jag svarade: 'Här är jag.'

⁸ Då frågade han mig: 'Vem är du?' Och jag svarade honom: 'Jag är amalekit.'

⁹ Sedan sa han till mig: 'Ställ dig nu över mig och döda mig, för dödsfrossan har sitt grepp om mig, eftersom min själ (*mitt liv*) rinner ur mig.' [*Här används ett ovanligt ord som verkar beskriva hur Saul håller på att tappa medvetandet.*]

¹⁰ Så jag ställde mig över honom och dräpte honom, eftersom jag visste att han inte skulle leva när han fallit, och jag tog kronan som var på hans huvud och armbandet som var på hans arm och har tagit hit dem till min herre."

[Den unge mannens berättelse stämmer inte på flera detaljer med redogörelsen i föregående kapitel. I 1 Sam 31:4 var det Saul som själv hävde sig över sitt svärd och tog sitt eget liv. Det verkar som att den unge amalekiten vinklar sin berättelse för att försöka komma i god dager och få en belöning för att han tar på sig äran av att ha dödat Saul.]

¹¹ [*När den man som varit ute efter Davids liv och försökt döda honom vid flertalet tillfällen dör, gläder han sig inte.*] Då tog David tag i sina kläder och rev isär dem [*i sorg*], och likadant gjorde alla män som var där med honom.

12 Och de klagade och grät och fastade till kvällen, för Saul och för Jonatan, hans son, och för Herrens (*Jahvehs*) folk och för Israels hus, eftersom de hade fallit för svärdet.

13 Och David sa till den unge mannen som berättat för honom: "Vem är du?"

Han svarade: "Jag är son till en främmande amalekit."

14 David frågade honom. "Hur kommer det sig att du inte var rädd för att lyfta din hand och slå Herrens (*Jahvehs*) smorde?"

[Amalekiterna är det första folk som anfaller israeliterna. Det är ett fult angrepp där man slaktar de svagaste längst bak i ledet, se 5 Mos 25:17-19. Senare uppmanar Mose dem att inte glömma att förgöra amalekiterna utan verkligen komma ihåg detta, se 5 Mos 25:19. Saul lyder inte detta bud, se 1 Sam 15 medan David just stridit mot amalekiterna, se vers 1. Här står nu en ung amalekit och vill få en belöning för att han säger sig ha dödat Saul!]

15 Och David kallade på en av de unga männen och sa: "Gå nära och attackera honom." Och han slog honom så att han dog.

16 David sa till honom: "Ditt blod kommer över ditt huvud, för din mun har vittnat emot dig och sagt: Jag har dödat Herrens (*Jahvehs*) smorde."

Davids sorg över Saul och Jonatan

17 Och David mässade (*klagade; sjöng entonigt och utdraget* – hebr. *qinen*) denna klagosång

(hebr. *qina*) över Saul och över Jonatan, hans son,
18 och sa för att lära Juda söner [*denna klagosång som fick namnet*] "Bågen".

[Orsaken till namnet kan vara att Saul blev sårad av pilar; se 1 Sam 31:3, eller omnämmandet av "Jonatans båge", se vers 18. Se även 1 Sam 2:4. En del tolkar det som att David lärde judaiterna att bli skickliga i bågsytte.]

Se, den är skriven i Jashars bok:

19 Din skönhet, Israel [*syftar på Saul och Jonatan*], ligger slagen på dina höga platser.

Hur har inte de mäktiga fallit.

20 Berätta det inte i [*den filisteiska staden*] Gat,
gör det inte känt på Ashkelons gator,
för att inte filistéernas döttrar ska fröjdas,
för att inte de oomskurna ska triumfera.

21 Gilboas berg,
låt där inte bli någon dagg,
inget regn över dig,
inga fält med utsökta frukter,
för där kastades de mäktigas sköld bort,
Sauls sköld, utan att vara smord med olja.

22 Från blodet av de slagna,
från fettet (*mänskliga köttet*) av de mäktiga,
Jonatans båge återvänder inte,
och Sauls svärd återvände inte tomt.

23 Saul och Jonatan,
de älskade, och sköna i deras liv,

också i deras död var de inte åtskilda,
de var snabbare än örnarna,
de var starkare än lejonen.

²⁴ Ni Israels döttrar,
gråt över Saul
som klädde er i scharlakan [*den mest dyrbara
färgen; lyxiga kläder*] och prakt (*juveler; smy-
cken; glädje – hebr. eden*)
och satte guldsmycken på era kläder.

²⁵ Hur har de mäktiga fallit mitt i striden.
Jonatan är slagen på sina höga höjder.

²⁶ Jag är bedrövad för din skull, min bror
Jonatan,
mycket behaglig har du varit för mig,
underbar var din kärlek för mig,
mer än kvinnors kärlek.

²⁷ Hur har de mäktiga fallit,
och stridsvapnen fördärvats.

2

David blir kung över Juda

¹ Och det skedde efter detta att David frågade
Herren (*Jahveh*) och sa: "Ska jag gå upp till
någon av Juda städer?"

Herren (*Jahveh*) svarade honom: "Gå upp."

Då frågade David: "Vart ska jag gå upp?"

Och han sa: "Till Hebron (*hebr. Chevron*)."

² Så David gick upp dit och även hans två
fruar, Achinoam, jizreliten, och Abigail, som
varit karmeliten Navals hustru. [*1 Sam 25*]

³ Och hans män som var med honom tog David också med upp, varje man med sitt hushåll, och de bodde i Hebrons städer.

⁴ Männen i Juda kom och där smorde de David till kung över Juda hus.

Och de berättade för David och sa: "Javesh-Gileads män var de som begravde Saul."

⁵ Och David sände budbärare till Javesh-Gileads män och sa till dem: "Välsignade är ni av Herren (*Jahveh*) eftersom ni har visat nåd (*omsorgsfull kärlek* – *hebr. chesed*) mot er herre, till Saul, och har begravt honom.

⁶ Och nu visar Herren (*Jahveh*) nåd och sanning mot er! Jag ska också löna er med denna godhet, eftersom ni har gjort denna sak.

[Nåd och sanning (hebr. chesed ve emet) hör oskiljaktigt ihop. De presenteras alltid i samma inbördes ordning och återfinns i Guds eget vittnesbörd, se 2 Mos 34:6. Nåd utan sanning blir uddlös, medan sanning utan nåd blir obarmhärtig.]

⁷ Låt nu era händer bli starka (*få mod och handlingskraft*) och var tapperhetens söner, för er herre Saul är död, men Juda hus har smort mig till kung över dem."

Rivalitet mellan nord och syd

⁸ Men Avner, Ners son, härförare för Sauls armé, hade tagit Ish-Boshet, Sauls [*ylngste*] son och fört honom över till Machanajim,

⁹ och han gjorde honom till kung över Gilead och över ashuriterna och över Jizreel och över Efraim och över Benjamin och över hela Israel.

¹⁰ Ish-Boshet, Sauls son, var 40 år när han började regera över Israel, och han regerade i två år. Men Juda hus följde David.

[Namnet Ish-Boshet betyder: "man av skam", i Krönikeböckerna kallas han Eshbaal, som betyder "Baal finns" (1 Krön 8:33). Han är inte en smord kung, utan någon som tillsätts som kung över alla elva stammar, förutom Juda där David regerar. Under två år är det en tillfällig splittring i ett Nord- och Sydrike innan David enar nationen igen.]

¹¹ Och tiden som David var kung i Hebron över Juda hus var 7 år och 6 månader.

¹² Och *[Sauls härförare]* Avner, Ners son, tillsammans med tjänarna till Sauls *[yngste]* son Ish-Boshet gick ut från Machanajim till Givon.

¹³ Och *[Davids general]* Joav, Tserojahs son, och Davids tjänare gick ut. Och de möttes vid Givons damm (*vattenreservoar – där man samlade regnvatten*) och satt ner, den ene på den ena sidan om dammen och den andre på den andra sidan av dammen.

¹⁴ Och Avner sa till Joav: "Låt de unga männen, jag ber dig, stå upp och tävla (*duellera*) framför oss". Och Joav sa: "Låt dem stå upp."

¹⁵ Och de steg upp och gick över efter *[lika]* antal:

Tolv för Benjamin och för Ish-Boshet, Sauls son,

och tolv av Davids tjänare.

¹⁶ Och de tog ett stadigt tag varje man i sin motparts huvud och stack svärdet i sin motparts sida så att de föll tillsammans. Och till platsen gavs (*kallades*) namnet Chelqat-Hatsurim [*betyder: "De släta klipporna"*], som är i Givon. [*Chelqat kommer från en rot som betyder slät, jämn och smidig. Hatsurim är bestämd form plural av en rot som betyder klippa.*]

¹⁷ Striden var mycket svår den dagen och Avner blev slagen och Israels män framför Davids tjänare.

¹⁸ Och Tserojahs tre söner var där, Joav och Avishaj och Asahel. Och Asahel var lika lätt (*smidig, snabb*) på foten som en gasell på fältet.

¹⁹ Och Asahel jagade efter Avner och han vek varken av till höger eller till vänster, utan följde efter Avner.

²⁰ Då vände sig Avner om och frågade: "Är det du Asahel?"

Och han svarade: "Det är jag."

²¹ Och Avner sa till honom: "Vänd dig åt höger eller åt vänster och håll dig bakom en av de unga männen och ta hans rustning." Men Asahel slutade inte (*vände sig inte bort från*) att följa honom.

²² Och ännu en gång sa Avner till Asahel: "Vänd dig bort från att följa mig, varför ska jag slå dig till marken? Hur ska jag sedan kunna visa mitt ansikte för din bror Joav?"

²³ Men han vägrade att vända åt sidan och Avner slog honom i buken (*vid femte revbenet*)

med spetsen på sitt spjut, så att spjutet kom ut bakom honom och han föll där och dog på platsen. Och det skedde att de som kom till platsen där Asahel föll ner och dog, stod stilla.

²⁴ Men Joav och Avishaj jagade efter Avner, och solen gick ner när de kom till Ammas kulle som ligger framför Gijach på vägen till Givons öken.

²⁵ Och Benjamins söner samlade ihop sig bakom Avner och blev en trupp och stod på toppen av kullen.

²⁶ Och Avner ropade till Joav och sa: "Ska svärdet sluka för alltid? Vet du inte att det slutar i bitterhet? Hur länge ska det dröja tills du ber folket att återvända från att följa sina bröder?"

²⁷ Joav svarade: "Så sant Gud (*Elohim*) lever, om du inte hade talat [*och föreslagit duell en och en, se vers 14*], skulle folket gått tillbaka på morgonen, var och en bort från sin bror." [*Joav skyller striden på Avner.*]

²⁸ Så Joav blåste i shofaren och folket gjorde halt. De förföljde inte Israel mer och slutade att strida.

²⁹ Och Avner och hans män gick hela natten genom Arava och de gick över Jordan och gick genom hela Bitron och kom till Machanajim.

³⁰ När Joav återvände från att ha förföljt Avner och samlade hela folket, saknades 19 män av Davids tjänare, förutom Asahel.

³¹ Men Davids tjänare hade slagit Benjamin, Avners män – totalt 360 män hade dött. [*I duellen (vers 14) hade 348 av Avners män dött, jämfört med 7 av Joavs män.*]

³² De tog upp Asahel och begravde honom i hans fars grav som var i Betlehem. Joav och hans män gick hela natten och gryningen mötte dem i Hebron.

3

¹ Och det var långvarigt krig mellan Sauls hus och Davids hus, och Davids hus växte sig starkare och starkare, men Sauls hus blev svagare och svagare.

Davids söner i Hebron (1 Krön 3:1-4)

² Och till David föddes söner i Hebron (*hebr. Chevron*) [*sex söner, alla med olika mödrar*]:

Hans förstfödde [*son*] var Amnon – [*född*] av Achinoam, jizreliten;

³ och hans 2:e [*son*] Chilav [*betyder "hans faders bild", också kallad Daniel, se 1 Krön 3:1*] – [*född*] av Abigal [*kortformen av namnet Abigail*],

karmeliten Navals hustru [*änka som David sedan gifte sig med*];

och den 3:e Avshalom (*Absalom*) – Maachas son, dotter till Talmaj, kungen i Geshor [*region i Syrien*],

⁴ och den 4:e Adonija – Chaggits son;

och den 5:e Shefatja – Avitals son,

⁵ och den 6:e Iream – [*född*] av Davids hustru Egla [*kan syfta på Michal, se 2 Sam 6:23*].

Dessa [6 söner] föddes till David i Hebron. [I Jerusalem föddes Salomo av Batsheva, se 2 Sam 12:24.]

Avner går över till Davids sida

⁶ Och det skedde när det var krig mellan Sauls hus och Davids hus, att Avner visade sig stark (*fast, säker, tapper*) i Sauls hus.

⁷ Och Saul hade en bihustru som hette Ritspa, Ajas dotter, och han [*Ish-Boshet*] sa till Avner: "Varför har du gått in till min fars bihustru?"

⁸ Och Avner blev mycket arg över Ish-Boshets ord och sa: "Är jag ett hundhuvud som tillhör Juda? Idag har jag gjort nåd (*omsorgsfull kärlek* – *hebr. chesed*) mot din far Sauls hus, till dina bröder och till hans vänner och har inte gett dig i Davids hand, och du anklagar mig idag för en synd med denna kvinna!

⁹ Må Gud (*Elohim*) göra så mot Avner och ännu mer, om, som Herren (*Jahveh*) har gett sin ed till David, jag inte gör detta till honom,

¹⁰ att flytta kungariket från Sauls hus och sätta upp Davids tron över Israel och över Juda från Dan till Beer-Sheva."

¹¹ Men han [*Ish-Boshet*] kunde inte svara Avner ett ord för han var rädd för honom. [*Hans agerande påminner om hans fars rädsla, se 1 Sam 10:22.*]

¹² Sedan sände Avner budbärare till David rakt ner och sa: "Vems är landet?" Och sa: "Skär ett förbund med mig och se, min hand ska vara med dig till att föra hela Israel till dig."

¹³ Så han [*David*] svarade: "Gott, jag ska skära ett förbund med dig, men jag begär en sak av dig

som är att du inte träder fram inför mig innan du först fört hit Michal, Sauls dotter, sedan kan du komma och se mitt ansikte.”

[Michal älskade David (1 Sam 18:20) och blev först Davids hustru som belöning för att han slog Goliat, men sedan måste han vinna henne med 100 förhudar (1 Sam 18:25). Därefter ångrar sig Saul och ger henne till en annan man (Palti, se 1 Sam 25:44). Nu vill David ha tillbaka sin hustru.]

¹⁴ Sedan sände David budbärare till Ish-Boshet, Sauls son, och sa: ”Ge mig min hustru Michal som jag förlovade mig med för 100 filisteiska förhudar.” *[David och Michal hade inte skilt sig och brudpriset (motsvarigheten) hade inte återlämnats, så hon var fortfarande hans hustru, se 1 Sam 18:25.]*

¹⁵ Då sände Ish-Boshet *[bud]* och tog henne från hennes make, från Paltiel, Lajish son. *[I 1 Sam 25:44 är namnet det kortare Palti.]*

¹⁶ Hennes man *[Paltiel]* gick med henne, gråtande gick han och följde henne till Bachurim. *[Han gick efter dem längs med vägen från Jerusalem mot Jeriko. Bachurim är en by öster om Olivberget, se även 2 Sam 16:5; 17:18. Byn identifieras med Almon, 6 km nordost om Jerusalem.]* Till sist sa Avner till honom: ”Gå, vänd tillbaka.” Så han vände om.

¹⁷ Och Avner talade med Israels äldste och sa: ”Även tidigare, även för tre dagar sedan, var det så att ni sökte att göra David till kung över er,

¹⁸ och nu gör det. För Herren (*Jahveh*) har talat

till David och sagt: Genom min tjänare Davids hand ska jag rädda mitt folk Israel ur filistéernas hand och ur alla deras fienders hand.”

¹⁹ Och Avner talade även i Benjamins öron [*privat med benjaminiterna, utom hörhåll för de andra*], och Avner gick även och talade i Davids öron i Hebron allt det som syntes gott för Israel och till hela Benjamins hus.

²⁰ Och Avner kom till David, till Hebron och 20 män med honom. Och David gjorde en fest för Avner och männen som var med honom.

²¹ Och Avner sa till David: ”Jag vill stå upp och gå och ska samla hela Israel till min herre kungen, så att de kan skära förbund med dig och du kan regera över alla som du (*din själ*) önskar.” Och David sände iväg Avner och han gick i frid (*shalom*).

Joav mördar Avner

²² Och se, Davids tjänare och Joav kom från ett plundringståg och de hade ett stort byte med sig. Men Avner var inte med David i Hebron för han hade sänt iväg honom och han hade gått i frid.

²³ När Joav och hela hans armé som var med honom hade kommit, berättade de för Joav och sa: ”Avner, Ners son, kom till kungen och han har sänt iväg honom och han har gått i frid.”

²⁴ Och Joav kom till kungen och sa: ”Vad har du gjort? Se, Avner kom till dig, varför har du sänt iväg honom i frid? Och han har redan gått?”

²⁵ Du känner Avner, Ners son, han har kommit för att bedra dig, för att lära känna hur du kommer och går och veta allt som du gör.”

²⁶ Och när Joav kommit ut från David sände han budbärare efter Avner och de förde tillbaka honom från Siras brunn [*en cistern med vatten, enligt tradition 3 km norr om Hebron*], men David visste inte om det.

²⁷ Och när Avner återkommit till Hebron tog Joav honom åt sidan till mitten av porten för att tala med honom i tysthet och där slog han honom i skrevet så att han dog, för Asahels blod, hans bror.

²⁸ Och efteråt, när David hörde det sa han: "Jag och mitt kungarike är utan skuld inför Herren (*Jahveh*) för evigt för Avners blod, Ners son.

²⁹ Låt det falla över Joavs huvud och över hans fars hus, och låt det inte saknas någon i Joavs hus som har ett bekymmer eller som har en hudsjukdom (*hebr. tsara*) [*3 Mos 13-14*] eller som lutar sig på en stav eller som faller för svärdet eller som saknar bröd."

³⁰ Och Joav och Avishaj, hans bror, slog Avner eftersom han dödat deras bror Asahel vid Givon i striden.

³¹ Och David sa till Joav och till allt folket som var med honom: "Riv sönder era kläder och svep in er i säcktyg och klaga över Avner." Och kung David följde efter bårén.

³² Och de begravde Avner i Hebron och kungen lyfte upp sin röst och grät vid Avners grav och hela folket grät.

³³ Och kungen mässade (*klagade; sjöng entonigt och utdraget – hebr. qinen*) över Avner och sa [*sjöng följande klagosång*]:

"Skulle Avner dö som en dåre dör?

³⁴ Dina händer var inte bundna,
dina fötter var inte fjättrade i brons [*hebr. nechoshetim (brons/koppar) står i dual-formen, dvs. båda fötterna var inte fastkedjade*],
som en man stupar framför syndiga söner,
så har du fallit."

Och hela folket grät över honom.

³⁵ Och hela folket kom till David och ville få honom att äta bröd medan det fortfarande var dag. Men David gav en ed och sa: "Må Gud (*Elohim*) göra så mot mig och mer, om jag smakar bröd eller något annat innan solen har gått ner."

³⁶ Och hela folket lade märke till det och det behagade dem. Allt vad David gjorde behagade folket.

³⁷ Och hela folket och hela Israel förstod den dagen att det inte var kungen som låg bakom att Avner, Ners son, dödades.

³⁸ Och kungen sa till sina tjänare: "Vet ni inte att det är en furste och en stor man som har fallit i Israel idag?"

³⁹ Och jag är svag idag och har precis blivit smord till kung. Och dessa män, Tserojahs söner, är för tunga för mig. Må Herren (*Jahveh*) belöna dem som gör ont efter deras ondska."

4

Sauls son Ish-Boshet mördas

¹ Och när Sauls son [*Ish-Boshet som regerade de 11 stammarna (utom Juda) från staden Machanajim på östra sidan om Jordanfloden, se 2 Sam 2:8*] hörde att Avner [*hans befälhavare*] var död

i Hebron blev hans händer matta (*tappade han både styrka och mod*) och alla israeliter blev förfärade. [*Avner hade mördats av Joav, se 2 Sam 3:27. Motsatta uttrycket med "stärkta händer" finns i 2 Sam 2:7.*]

² Men Sauls son [*Ish-Boshet*] hade två män som var ledare för (var sitt) rövarband. [*De hade motsvarande position och uppdrag som Joav hade i Davids armé, se 2 Sam 3:22.*]

Namnet på den ene var Baana [*betyder: "att plåga"*]

och namnet på den andre var Rechav [*betyder: "en som rider"*],

de var söner till Rimmon, beerotiten av Benjamins stam. För även Beerot räknades till Benjamin,

³ men beerotiterna flydde till Gittajim och har vistats där till denna dag.

[*Staden Beerot låg 7 km norr om Jerusalem i Benjamins stams område. Staden/byn Gittajim (som betyder "två vinpressar") har inte identifierats men bör ligga på en plats där man skördade mycket vindruvor och var känd för sina två vinpressar. Den nämns bara här och i Neh 11:33, och där också en av benjaminiternas städer intill Rama och Chadid (Neh 11:34) norr om Jerusalem nämns.*]

⁴ [*I denna vers, som är en parantes, introduceras Jonatans son Mefivoshet.*] Jonatan, Sauls son, hade en son som var förlamad i sina båda

fötter. Han var 5 år när rapporten från Jizreel kom om Saul och Jonatan. *[Både Mefivoshets far och farfar hade dött vid slaget vid Gilboa i Jezereldalen, se 1 Sam 31:1. Mefivoshets (Israels tronarvinges) liv stod nu på spel, eftersom alla potentiella efterträdare brukade röjas ur vägen av nya härskare.]* Hans barnflicka *[som ansvarade för Mefivoshet då Jonatan gått ut i striden]* tog *(lyfte upp)* honom och flydde, men under den kaosartade flykten föll han och blev lam. Hans namn var Mefivoshet.

[Även om detaljerna inte ges här är det troligt att filistéerna tog kontroll över hela regionen, och var på väg söderut för att plundra Sauls huvudstad Giva (1 Sam 10:26; 11:4, strax norr om Jerusalem), där Mefivoshet befann sig. Texten ger inga detaljer om hur han föll, kanske hoppade de från någon mur och han bröt benen, eller fick en nervskada i nacken som gjorde att han blev lam. Oavsett så måste detta skapat djupa skuldkänslor hos barnflickan som i en svår situation försökte skydda honom, men det sker en olyckshändelse och barnet blir handikappat. Namnet Mefivoshet betyder "krossar skam", utanför Samuelsböckerna kallas han också Meriv-Baal, se 1 Krön 8:34; 9:40. Omnämmandet av Mefivoshet just här har även en litterär poäng, i nästa vers nämns hur Sauls son Ish-Boshet som betyder "man av skam" dör. Författaren vill ge hopp, skammen kommer krossas. Mefivoshet kommer spela en avgörande roll i framtida händelser, se

2 Sam 9:1-13; 16:1-4; 19:24-30.]

⁵ Beerotiten Rimmons söner, Rechav och Baana [*gjorde upp en plan för att mörda Ish-Boshet och*] gick ut [*från Gittajim norr om Jerusalem till staden Machanajim på andra sidan Jordan nära Jabbok, se 2 Sam 2:8*]. De kom till Ish-Boshets hus [*palats*] när dagen var som varmast [*omkring tretiden på eftermiddagen*] då han tog sin middagsvila [*siesta efter maten*].

⁶ Och de kom nära, in i mitten av huset som om de skulle ha hämtat vete [*i ett inre förrådsrum*]. Och de slog (*stack* – hebr. *naka*) honom [*Ish-Boshet*] i bröstet (*buken*, "*den femte*" – hebr. *chomesh*) och Rechav och hans bror Baana flydde.

[*Som militära ledare kunde Rechav och Baana hämta ransoner av vete till sina underordnade, de hade säkert gjort detta tidigare. Nu använde de detta skäl som en förevändning att ta sig in i de centrala delarna av palatset. Den grekiska översättningen Septuaginta skriver att "den kvinnliga dörrvakten rensade vete, men hade somnat", vilket gjorde att de kunde ta sig in obemärkt. Ish-Boshet dödas på liknande sätt som Asahel och Avner hade dött, se 2 Sam 2:23; 3:27. Hebr. chomesh betyder fem, och kan syfta på det femte "revbenet", dvs. i hjärtat i bröstkorgen. I 2 Sam 20:10 blir resultatet att inälvorna rann ut, vilket tyder på att det är nedre delen av bröstkorgen mot buken som åsytas.*]

⁷ För när de kom in i huset där han [*kungen Ish-Boshet*] låg på sin säng i sängkammaren, slog de honom och dödade honom och halshöggt honom och tog hans huvud och gick längs Aravas väg [*ökenvägen*] hela natten.

[Denna vers ger fler detaljer. Att ta huvudet var ett sätt att bevisa att kungen Ish-Boshet var död. De tar med sig denna grymma trofé i sina händer och beger sig den ödsligare vägen söder om Machanajim längs med Jordandalen norr om Döda havet under eftermiddagen och kvällen. Tidpunkten och värmen gör att vägen är ganska ödslig och de upptäcks inte av någon allierad med Sauls hus på väg ner mot David i Hebron.]

⁸ Och de förde Ish-Boshets huvud till David i Hebron och sa till kungen: "Se, Ish-Boshets huvud, Sauls son, din fiende som sökte ditt liv, och Herren (*Jahveh*) har hämnats min herre kungen på Saul denna dag och på hans säd (*efterkommande*)."

[Senast någon kommit med ett huvud inför kungen var när David kom med Goliats huvud inför Saul, se 1 Sam 17:57. David blev belönad med en position hos kungen och i den kungliga familjen, och även befriad från skatt, se 1 Sam 17:25. Rechav och Baana förväntade sig troligen någon liknande belöning.]

⁹ Men David svarade Rechav och hans bror Baana, Rimmons söner, beerotiten, och sa till

dem: "Så sant Herren (*Jahveh*) lever, som har räddat min själ från alla trångmål [*1 Kung 1:29*].

¹⁰ När någon berättade för mig och sa: Se Saul är död, och han i sina egna ögon trodde att han kom med goda nyheter, då tog jag tag i honom och slog honom i Tsiklag [*i södra delen av Juda i Negevöknen*], istället för att belöna honom för hans nyhet [*2 Sam 1:1-16*].

¹¹ Hur mycket mer – när onda män [*som ni är*] har dödat en rättfärdig man i hans eget hus i hans säng – ska inte jag utkräva hans blod [*1 Mos 9:5*] av er hand och utplåna (*förbränna*) er från jorden!"

¹² Och David befallde sina unga män och de slog dem och högg av deras händer och deras fötter och hängde upp dem vid sidan av dammen i Hebron. Men de tog Ish-Boshets huvud och begravde det i Avners grav i Hebron. [*Ish-Boshet blev 42 år.*]

5

David blir kung över Israel

[Efter Sauls död hade riket tillfälligt splittrats under två års tid. Juda stam höll fast vid David medan Sauls befälhavare insatte Sauls son Ish-Boshet att styra de 11 andra stammarna från Machanajim i Gileads bergsbygd öster om Jordanfloden, se 2 Sam 2:8-10. Nu kommer representanter från alla stammarna tillsammans och David smörjs till kung.]

¹ Och alla Israels stammar kom till David, till Hebron (*hebr. Chevrón*). Och de talade [*till David*] med orden: "Här är vi, dina ben och ditt kött är vi.

² Redan långt tidigare, när Saul var kung över oss, var det du som ledde ut och förde in Israel [*1 Sam 18:5, 13, 16*]. Och Herren (*Jahveh*) sa till dig: Du ska föda (*valla; vara en herde för – hebr. raah*) mitt folk Israel, och du ska vara furste över Israel." [*1 Sam 16:11-13; Ps 78:70-72*]

³ Och alla Israels äldste kom till kungen i Hebron och kung David skar ett förbund med dem i Hebron inför Herrens (*Jahvehs*) ansikte och de smorde David till kung över Israel.

⁴ David var 30 år när han började regera och han regerade i 40 år.

⁵ I Hebron regerade han [*först*] över Juda i 7 år och 6 månader [*ca 1010-1002 f.Kr.*], och i Jerusalem regerade han [*sedan*] 33 år över hela Israel och Juda [*ca 1002-970 f.Kr.*].

[*Khirbet Qeiyafa – En stad som visar på Davids växande rike*

Fram tills fyndet i Tell Dan 1993 i norra Israel som nämner "Davids hus" fanns det inga arkeologiska belägg för att David har funnits. Utgrävningar 2007-2013 i Khirbet Qeiyafa, som ligger i Elahdalen (nära Azeka där David slog Goliat), visar hur det enade riket Israel under Davids tid (ca 1010-970 f.Kr.) expanderade och stärkte sin ställning genom att nya befästningsstäder byggdes som försvar mot filistéerna. Staden var

bebodd endast en kort period på 20-30 år under den senare delen av Davids regeringstid. Staden förstördes 980-970 f.Kr. Ofta har dateringar gjorts endast med hjälp av keramikfynd, men i Khirbet Qeiyafa fann man ett 20-tal olivkärnor som man kunde analysera med hjälp av kol-14 metoden vilket möjliggjorde en så exakt datering. Det som även var avgörande för dateringen är det faktum att staden var bebodd endast en kort period varefter den övergavs under lång tid.

Staden visar alla tecken (typ av mur, stadssplanering, frånvaro av benrester från gris, typ av lerkärl, osv) på att vara en judisk stad och inte en filisteisk eller kanaaneisk. Platsen är strategiskt viktig, den ligger en dagsmarsch både från Jerusalem och Hebron. Den är en gränsstad mot filistéerna (12 km till Gat västerut). Fyndet har lett till att arkeologer nu också bättre kan identifiera städer från samma period vid andra utgrävningar. Några av dem är: Beit-Shemesh (lager 4), Tell en-Nasbeh, Chirvet ed-Davara, Chirvet al-Raj (2019) och Lachish (lager 5, 2023).

Muren är en så kallad kasemattmur (dubbelmur). Den tekniken användes i israeliska städer, men inte i filisteiska eller kanaaneiska. Specifikt för Juda är att muren var integrerad i boningshusen där den kunde användas som förrådsrum. En tjockare mur är visserligen starkare, men fördelen med denna ihåliga konstruktion (i detta fall var bredden på den yttre 1,5 meter och den inre 1 meter) är att den går snabbare att bygga.

Fynd visar att fyra grupper byggde muren och utgick från var sin sida av de två portarna. Allt pekar på en central administration som planerade byggandet av staden.

Mellan 2007 och 2013 har en fjärdedel av staden grävts fram (vilket är mycket i arkeologiska sammanhang). Över 400 000 lerskärvor och 693 handtag från stora lerkärl har hittats. Sådana kärl användes av en central administration, där tomma kärl skickades ut för att fyllas, och fungerade som en slags beskattning. Här i Elah-dalen odlades mycket av den spannmål som behövdes för att försörja det växande riket. Bland de mer spektakulära fynden är en inskription med namnet Esh-Baal, samma namn som Sauls fjärde son (1 Krön 8:33). Av de tusentals namn som hittats på andra inskriptioner från platser i Israel, är det första gången detta namn upptäckts. Det stämmer även in tidsmässigt med de personer i Bibeln som har det namnet. Personnamn som inkluderar Baal, som betyder "herre" men även användes om kanaanéernas gud, förekommer inte längre efter 900-talet f.Kr. i Bibeln.

Man har även hittat 12 mycket små vikter som alla har en rundad överdel och en platt bas. De användes för att väga dyrbart material, som metaller, juveler eller kryddor. De är alla olika fraktioner av vikten shekel (11,5 gram). Innan det här fyndet, var en vanlig uppfattning att det här exakta måttsystemet började användas först under 600-talet i Juda. Andra tecken på att staden hade en aktiv och välutvecklad kom-

mers är vackra kärl från Cypern och skarabéer från Egypten. Dessutom har även många metallföremål hittats, bl.a. 15 dolkar, 10 pilspetsar, 3 svärd samt en bronsyx.]

David intar Jerusalem

(1 Krön 11:4-9)

[Jerusalem, även omnämnt som Jevus (Jos 15:8), ligger strategiskt längs med den östvästliga vägen från Jeriko till hamnstaden Joppe och den nordsydliga patriarkernas väg från södra Juda till Galileen i norr. Under domartiden hade staden blivit slagen och delvis nerbränd av Juda (Dom 1:8). Direkt efteråt, i Dom 1:9-10, berättas dock att de drog vidare för att strida i andra områden. Staden kunde därför återtas och byggas upp igen av jevusiterna. När David nu drog upp mot staden var den 10-15 hektar stor och låg på den sydöstra bergsryggen söder om tempelberget (utanför de medeltida murarna som idag omsluter staden). Antalet invånare innanför murarna var ett par tusen, men i dåtidens städer var det vanligt att en betydande del av invånarna bodde utanför de egentliga stadsmurarna, endera i enkla hus eller som semi-nomader. Det betyder att antalet människor som hade den jevusitiska staden som sitt "hem" kan ha varit betydligt fler. Att det var så, vittnar de enorma befästningsverken man lyckades bygga redan på patriarktiden om. Staden var väl befäst med vattenförsörjning från Gichonkällan på den östra sidan. De branta dalsidorna ingick i stadens försvarsverk. Den enda

sidan av staden som inte hade något naturligt försvar var den som vette mot norr; och här hade man byggt särskilt starka murar.]

⁶ Och kungen [*David*] och hans män gick till Jerusalem mot jevusiterna, invånarna i landet. [*Efter Davids kröning i Hebron vill han återta Jerusalem.*] Men de talade till David och sa [*arrogant och självsäkert*]: "Du ska inte komma in hit, för om [*du gör det*] kommer [*till och med*] blinda och halta att driva bort dig!" De tänkte att David kommer aldrig att ta sig in [*i staden*].

⁷ Men David tog Sions borg (*starka fäste* – *hebr. matsodah*), det är Davids stad.

⁸ Ja, David sa den dagen [*när han attackerade Jerusalem*]: "Den som vill slå jevusiterna, han ska via tunneln (*kanalen* – *hebr. tsinor*) nå fram till de halta och blinda som David med sin hela varelse (*själ*) hatar!" [*David lovar också att den som först tar sig upp ska leda hans armé, se 1 Krön 11:6.*] Därför säger man: "Den blinde och den halte ska inte komma in i huset." [*Huset kan syfta på Davids palats eller den administrativa byggnaden, se vers 8, 9 och 11.*]

[David använder antagligen uttrycket "de blinda och halta" om alla jevuséer som står och hånar honom uppe vid murarna. Det gör han i respons på vad de ropat, det är ingen allmän attack mot blinda och halta. David behandlar till exempel Jonatans handikappade son Mefivoshet mycket väl, se 2 Sam 4:4; 9:10.

Ordet tsinor kan betyda rör, tunnel eller kanal.

Det passar in på den delvis underjordiska tunnel som gick från den mycket välbefästa Gichonkällan in till staden. Gichonkällan omgavs av ett försvarstorn med väggar som var 4-7 meter breda, intill källan fanns en befäst stor pool/bassäng där vattnet från Gichonkällan samlades upp och man kunde hämta vatten stående på en plattform över poolen. Från Källtornet och poolen gick två parallella murar upp mot den yttre ingången till det som brukar kallas Warrens schaktsystem. Murarna är än idag bevarade upp till 8 meters höjd och är 3 meter breda. Därefter kunde man komma in i staden via en tunnel grävd genom berget. Tunneln är 1-2 meter bred och på sina ställen över 3 meter hög. Det är kanske via den här tunneln (hebr. tsinor) Joav lyckades ta sig in, se 1 Krön 11:6.]

⁹ Och David bodde i borgen [som syftar på den välbefästa staden som i sin helhet var en fästning] och kallade den för Davids stad. Och David byggde runtom [utanför den befintliga staden] utgående från Millo (förstärkningsvallen; ordagrant "fyllning"), samt dess hus.

[Millo används alltid i bestämd form (hebr. hamillo). Det som avses är antagligen trappstegskonstruktionen strax norr om den ursprungliga staden. Flera utgrävningar sedan 1920-talet har synliggjort delar av den imponerande konstruktion som byggdes för att bredda bergsryggen

på dess smalaste ställe strax norr om den ursprungliga jevusitiska staden som David intog. Integrerad i och delvis byggd på denna konstgjorda konstruktion har arkeologen Eilat Mazar (1956-2021) grävt fram grunden till den byggnad som hon menade var Davids palats. Byggnaden är större än det palats man funnit i t.ex. Megiddo. Vid utgrävningar vid Millo 1963 hittades ett aeoliskt kapital. Sådana användes som utsmyckning vid ingångar eller fönster vid palats, t.ex. vid palatset i Megiddo. Detta är det mest skickligt utförda av alla kapital som hittills hittats i hela Mellanöstern. Den östra ytterväggen vid Millo är hela 7 meter bred, så byggnaden utgjorde även en förbättrad del av stadens försvar. Om det är Davids palats som avses så började David byggandet, senare (vers 11) rapporteras att han får hjälp av Hiram skickliga hantverkare för att slutföra bygget och utsmycka det.

Den imponerande byggnaden fungerade också som ett administrativt center. Man har funnit tiotals sigill vid Millo vilket är ett tecken på att det fanns officiella arkiv i byggnaden. Sigill, även kallad bulla, är en tillplattad lerklump med namn eller bild, ca 1 cm i diameter, som användes för att försegla viktiga dokument. Byggnaden förblev i bruk ända till Jerusalems förstörelse. Det vet man på grund av namn man hittat på tre av sigillen. Det är namnen på skrivare som nämns i Jeremia, nämligen Gemarjahu (Shafans son, se Jer 36:10), Jehuchal (Shelemjas son, se Jer 37:3) samt Gedaljahu (Pashurs son, se Jer 38:1). I den

sistnämnda versen nämns till och med Jehuchal och Gedaljahu tillsammans! Även andra kända namn som kung Hiskia och profeten Jesaja har hittats här 2015 och 2018.]

10 Och David växte sig mäktigare och mäktigare, för Herren (*Jahveh*), Guden över härskarorna (*Elohim Sebaot*), var med honom. *[David fick mer auktoritet, riket växte och ryktet om honom spred sig.]*

11 Och Chiram, Tyros kung, sände budbärare till David, och cederträ och timmermän och stenhuggare. Och de byggde på *[förfärdigade]* Davids hus *[palatset eller den administrativa byggnaden vid Millo]*.

[Ett spår av deras skickliga hantverk är antagligen det aeoliska kapital man funnit vid Millo.]

12 Och David visste *[han förstod att när en av dåtidens stora kungar sänder en delegation och bidrar till palatset]* att Herren (*Jahveh*) hade gjort honom till kung över Israel och att han hade upphöjt hans kungarike för sitt folk Israels skull.

[Drygt hundra år efter Davids tid skriver Moabs kung Mesha ner sin beskrivning av kriget med israeliterna. Stenen som kallas Mesha-stelen hittades i Dibon i Jordanien 1868. Den dateras till 840 f.Kr. Beskrivningen är i full harmoni med Bibelns version och har 34 rader. Rad 4-5 beskriver striderna med "Omri Israels kung", han var Nordrikets 6:e kung och regerade 884-873 f.Kr.]

Rad 31 nämner troligtvis "Davids hus", två av de fem bokstäverna är skadade, men ny 3D-teknik pekar på att det verkligen står Davids hus. Stenen finns i Paris på Louvren.]

¹³ Och David tog sig fler konkubiner och hustrur från Jerusalem efter att han kommit från Hebron och det föddes söner och döttrar till David.

¹⁴ Och dessa är namnen på dem som föddes åt honom i Jerusalem:

Shamoa
och Shovav
och Natan
och Salomo [*dessa fyra var Batshevas söner, se 1 Krön 3:5*]

¹⁵ och Jivchar

och Elishoa

och Nefeg

och Jafia

¹⁶ och Elishama

och Elijada

och Elifalet.

[Detta är den kortaste av de tre uppräkningsarna av barn som föddes till David i Jerusalem, se 1 Krön 3:5-9; 14:4-6. Samtidigt som författaren visar på hur Davids rike stärktes och hur han blir välsignad med många barn, det föds fem fler barn i Jerusalem än i Hebron, anas också att detta kan orsaka problem i framtiden, se 5 Mos 17:17.]

David slår filistéerna

17 När filistéerna hörde att David hade blivit smord till kung över Israel, gick alla filistéer upp och sökte David, och David hörde om det och gick ner till borgen (*starka fästet* – hebr. *matsodah*).

[Filistéerna kom från städerna Gaza, Ashkelon, Ashdod vid Medelhavskusten och Ekron och Gat lite längre in från kustremsan och rörde sig höjdmässigt upp mot Jerusalem. En del menar att denna borg refererar till den i Adullam i närheten av Betlehem som är på lägre höjd (2 Sam 23:14), men troligare utifrån den geografiska positionen nära Refaim och Givon (vers 18, 22 och 25) är att David flyttar sitt högkvarter från palatset som nu är byggt på högre höjd, ner till borgen innanför murarna i Jerusalem.]

18 Filistéerna kom och spred ut sig i Refaims dal *[gränsen mellan Juda och Benjamin sydväst om Jerusalem]*.

19 Då frågade David Herren (*Jahveh*) och sa: "Ska jag dra ut mot filistéerna? Ska du ge dem i min hand?"

Och Herren (*Jahveh*) sa till David: "Dra ut, för jag ska med säkerhet ge filistéerna i din hand."

20 Så David kom till Baal-Peratsim *["bräckandets herre"; strax utanför Jerusalem]* och David slog dem där och han sa: "Herren (*Jahveh*) har brutit mina fiender framför mig, som vattnet bryter igenom." Därför kallas den platsen Baal-Peratsim. *[Hebr. Peratsim är plural av hebr. perets – att bryta, rämna, slå en bräsck]*

i.]

²¹ Där lämnade de sina avgudar och David och hans män tog bort dem.

²² Men filistéerna kom upp igen och spred sig i Refaims dal.

²³ När David då frågade Herren (*Jahveh*) svarade han: "Du ska inte dra ut, gör en kringgående rörelse bakom dem och kom över dem mittemot bachaträden (*"de gråtande träden"* – hebr. *bachaim*). [David ska blockera deras reträtt tillbaka västerut via Refaims dal. Trädet är troligtvis ett balsamträd (*Meckabalsam, Gileadbalsam*) som droppar sav när grenar och löven bryts av. Namnet kommer från verbet för att gråta (hebr. *bacha*), se även 1 Krön 14:14-15; Ps 84:7.]

²⁴ Och det ska ske när du hör ljudet av en marscherande armé i bachaträdens toppar, då ska du göra dig redo, för då har Herren (*Jahveh*) gått ut framför dig och slagit filistéernas armé."

²⁵ Och David gjorde som Herren (*Jahveh*) hade befallt honom och han slog filistéerna från Geva [*betyder "höjd"; just väster om Jerusalem*] till dess de kom till Gezer [*längs med Ajiondalen västerut, halvvägs till Medelhavskusten*].

6

Guds ark förs till Jerusalem

(1 Krön 13:9-12)

[Israeliterna hade tagit med arken ut i striderna eftersom man trodde Guds kraft och närvaro skulle vara med dem, men den blir istället tagen som segerbyte av filistéerna (1 Sam 4:4, 10).

Under 7 månader finns den i Ashdod, Gat och Ekron (1 Sam 5), men när deras gud Dagon faller ner och invånarna blir sjuka med bölder skickar de iväg arken till Beit-Shemesh. Där hanterar folket arken på ett ovärdigt sätt, så den sänds vidare till Kirjat-Jearim (13 km väster om Jerusalem, nära Abu Gush) där den blir stående i 20 år i Avinadavs hus (1 Sam 7:1-2). Där förblir den under Sauls styre (40 år) och omkring 10 år in i Davids styre. Totalt har det alltså gått 70 år sedan arken lämnade tabernaklet i Shilo. Nu vill David föra arken till Jerusalem. Hans tal till de samlade återges i 1 Krön 13:2-3.]

¹ Igen samlade David alla de utvalda i Israel, 30 000 man.

² Och David steg upp och gick med hela folket som var med honom från Baalah i Juda [även kallat Kirjat-Jearim, 13 km väster om Jerusalem] för att därifrån föra upp Guds (Elohim)s ark, över vilken Namnet är uppkallat, namnet Härskarornas Herre (Jahveh Sebaot) som sitter på keruberna. [På arkens lock fanns två keruber, se 2 Mos 25:18-19.]

³ Och de satte Guds (Elohim)s ark på en ny vagn och förde ut den ur Avinadavs hus på kullen (hebr. givah), och Uzza och Achjo, Avinadavs söner (ättlingar) [barnbarn], drog den nya vagnen. [Enligt Moses föreskrifter skulle leviter bära arken, se 4 Mos 4:15. Davids metod att föra upp arken liknar mer filistéernas sätt, se 1 Sam 6:7, 10. Istället för att undersöka Skrifterna gör

David på samma sätt som ett hedniskt folk gjort.]

⁴ Och de förde den ut ur Avinadavs hus som var på kullen med Guds (*Elohims*) ark, och Achjo gick före arken. *[Och troligtvis gick Uzza bakom.]*

⁵ Och David och hela Israels hus spelade inför Herrens (*Jahvehs*) ansikte med alla slags instrument gjorda av cypressträ och med kinnorharpor (*kitharor* – *hebr. kinnor*) och med nevellyror (*psaltare*) och med tamburiner och med skullror och med cymbaler.

⁶ Och när de kom till Nachons tröskplats sträckte Uzza ut handen mot Guds (*Elohims*) ark och tog tag i den för oxarna snavade.

⁷ Då upptändes Herrens (*Jahvehs*) vrede mot Uzza, och Gud (*Elohim*) slog honom där för hans misstag, och han dog där vid Guds (*Elohims*) ark.

⁸ Men David blev upprörd eftersom Herren (*Jahveh*) hade brutit ner (*hebr. perets*) Uzza, så han kallade den platsen Peres-Uzza, som den heter än i dag.

[Perets betyder bryta sönder och Uzza betyder stark. Platsen ligger bara 1 km väster om Jerusalem. Arken symboliserar Guds närvaro, person och hans löften. I den guldbelagda trälådan (1,2 m lång och 0,6 m bred och hög) låg stentavlorna med budorden, se 2 Mos 25:10-22. Bara översteprästen fick gå in till arken en gång om året under strikta restriktioner, att bryta mot det var förenat med döden, se 3 Mos 16:2; 4 Mos 4:15. Leviter som var ättlingar till Kehat, kehatiterna, var de som skulle sköta sysslorna vid arken (4 Mos 4:4, 15, 17-20). Arken skulle bäras

(inte köras på en vagn) och vara täckt med ett förhänge (2 Mos 40:19). När arken fördes över Jordan var det leviter som bar arken och folket skulle hålla sig på 900 meters avstånd, se Jos 3:4.

Avinadavs hus var i Juda, så han och hans söner var troligtvis inte leviter och än mindre kehatiter. Även om de var så, fraktades arken helt fel. Bröderna Uzza och Achjo hade växt upp med arken i sitt hus, det finns en risk att de i sin familjaritet inte hade tillräcklig vördnad för Guds helighet.]

⁹ Och David blev rädd för Herren (*Jahveh*) den dagen och han sa: "Hur ska Herrens (*Jahvehs*) ark komma till mig?"

¹⁰ Så David flyttade inte Herrens (*Jahvehs*) ark till sig i Davids stad, utan bar den åt sidan in i gititen Oved-Edoms hus.

¹¹ Och Herrens (*Jahvehs*) ark förblev i gititen Oved-Edoms hus tre månader, och Herren (*Jahveh*) välsignade Oved-Edom och hela hans hus.

¹² Och man berättade för kung David och sa: "Herren (*Jahveh*) har välsignat Oved-Edoms hus och alla som vistas hos honom på grund av Guds (*Elohim*) ark." Och David gick och hämtade Guds (*Elohim*) ark från Oved-Edoms hus till Davids stad med glädje.

¹³ Och det skedde att när de som bar Herrens (*Jahvehs*) ark hade gått sex steg offrade han en oxe och en gödkalv.

¹⁴ David dansade med hela sin kraft inför Herren (*Jahveh*), och David var iklädd en linneefod.

[David hade tagit av sig sin kungliga mantel, och var klädd som alla andra präster.]

¹⁵ Och David och hela Israels hus förde upp Herrens (*Jahvehs*) ark med rop och med ljudet av shofarer.

¹⁶ Och det skedde när Herrens (*Jahvehs*) ark kom in i Davids stad att Michal, Sauls dotter, tittade ut genom fönstret och såg kung David hoppa och dansa inför Herrens (*Jahvehs*) ansikte, och hon föraktade honom i sitt hjärta.

¹⁷ Och de förde in Herrens (*Jahvehs*) ark och ställde den på sin plats mitt i tältet som David hade satt upp för den. Och David ofrade brännoffer och shalomoffer inför Herrens (*Jahvehs*) ansikte.

¹⁸ Och när David hade avslutat brännoffret och shalomoffret, välsignade han folket i Härskarornas Herres (*Jahveh Sebaots*) namn.

¹⁹ Och han delade ut bland hela folket, till hela Israels folkskara, både män och kvinnor, till varenda en, ett runt bröd [*brödkaka, se 3 Mos 8:26*], en dadelkaka (*hebr. eshpar; ett ovanligt ord, kanske kött eller bröd bakat i form*) och en russinkaka [*ett sött bröd, se Höga V 2:5; Hos 3:1*]. Och hela folket lämnade, var och en till sitt hus. [*1 Krön 16:3*]

²⁰ Sedan återvände David för att välsigna sitt eget hushåll. Och Michal, Sauls dotter, kom ut och mötte David och sa: "Hur har inte Israels kung gett sig ära idag, som har klätt av sig själv idag inför ögonen på sina tjänares tjänstekvinnor, som en av de fåfänga männen som skamlöst klär av sig!"

[David var inte naken, han hade tagit av sig sin kungliga mantel, i ödmjukhet inför Gud, se 2 Sam 6:16, och var som en bland folket, detta retade Michal för hon gillade statusen att vara kungens fru.]

²¹ Och David sa till Michal: "Inför Herrens (Jahvehs) ansikte som valt mig framför din far och över hela hans hus, till att utse mig till furste över Herrens (Jahvehs) folk, över Israel, inför Herrens (Jahvehs) ansikte har jag fröjdats mig.

²² Och jag ska ödmjuka mig mer än så, jag ska bli lätt i mina egna ögon, och angående tjänstekvinnorna som du talade om, av dem ska jag bli ärad."

²³ Och Michal, Sauls dotter, fick inga barn till sin dödsdag.

7

Guds löfte till David

[I detta stycke introduceras hovprofeten Natan. Han finns med under både Davids och Salomos regeringstid och är den troliga författaren till denna bok, se 2 Krön 9:29. Hans namn betyder "han gav", "given" eller "placerad". Ett centralt ord i detta kapitel är hebr. bait som betyder både hus och släkt. Användandet kan jämföras med det svenska ordet kungahus, som kan syfta på både palatset och den kungliga familjen. Löftet som Mose gett om att inta landet var nu infriat, se 4 Mos 12:10.]

¹ När kungen [*David*] satt i sitt hus [*palats i Jerusalem*] och Herren (*Jahveh*) hade gett honom ro (*vila*) från alla hans fiender runt omkring,

² sa han till profeten Natan: "Se, här bor jag i ett hus av [*vackert importerat*] cederträ [*från Tyros, se 2 Sam 5:11*], medan Guds ark bor i ett tält."

³ Natan sa till kungen: "Gå och gör allt som ligger på ditt hjärta, för Herren (*Jahveh*) är med dig."

Ett löfte om ett evigt hus

[Davids intentioner är goda. Han ser sitt eget vackra hus och har just fört in arken till Jerusalem, se 2 Sam 6. Profeten Natan svarar på en gång, utan att rådfråga Herren och ger ett första svar baserat på vad som verkar bra. Det visar sig dock att Gud har andra planer. David hade "spillt mycket blod och fört många krig", se 1 Krön 22:7. Templet skulle byggas, men just nu var det inte Guds tid.]

Följande stycke är ett av de starkaste profetiska orden i hela GT. Stycket består av 197 ord och är det längsta ordet från Herren sedan Mose dagar då han talade på Sinai berg.]

⁴ Den natten kom ett ord från Herren (*Jahveh*) till Natan som sa:

⁵ "Gå och säg till min tjänare David: Så säger Herren:

Skulle du bygga mig ett hus att bo i?

⁶ Jag har inte bott i något hus från den dag jag förde Israels barn upp ur Egypten ända till i dag, utan jag har flyttat omkring i ett tält, i ett tabernakel.

⁷ Har jag någonsin där jag flyttat omkring med alla Israels barn talat och sagt så till någon enda av Israels stammar, någon som jag satt till herde för mitt folk Israel: Varför har ni inte byggt mig ett hus av cederträ?

⁸ Nu ska du säga så till min tjänare David, så säger Härskarornas Herre (*Javeh Sebaot*):

Det var jag som hämtade dig från betesmarken där du följde fåren,

till att bli furste över mitt folk Israel.

⁹ Jag har varit med dig på alla dina vägar

och utrotat alla dina fiender för dig,

och jag ska göra dig ett stort namn,

som de största namnen på jorden.

¹⁰ Jag ska bereda en plats åt mitt folk Israel

och plantera det så att det får bo kvar och inte oroas mer.

Onda människor ska inte förtrycka det mer som förr,

¹¹ sedan tiden då jag satte domare över mitt folk Israel.

Jag ska låta dig få ro från alla dina fiender.

Och nu berättar Herren (*Jahveh*) för dig att Herren (*Jahveh*) ska bygga ett hus (*släkt, dynasti*) åt dig.

¹² När din tid är slut och du vilar hos dina fäder ska jag efter dig upphöja din avkomling [*Salomo*]

(1 Kung 1:30), men även Messias – Davids Son, se Matt 1:1; Luk 1:32] som ska utgå ur ditt liv, och jag ska befästa hans kungadöme.

¹³ Han ska bygga ett hus åt mitt namn, och jag ska befästa hans kungatron för evigt.

¹⁴ Jag ska vara hans far
och han ska vara min son. [*Citeras om Messias i Heb 1:5*]

Gör han något orättfärdigt ska jag straffa honom med människors ris och med plågor som drabbar människors barn.

¹⁵ Men min nåd (*omsorgsfulla kärlek*) ska inte lämna (*vika från*) honom, så som jag lät den lämna (*vika från*) Saul, som jag tog bort (*lät vika undan*) för dig. [*Ps 89:34-36*]

¹⁶ Ditt hus [*David*] och ditt kungadöme ska bestå inför mig till evig tid. Din tron ska vara befäst för evig tid.”

¹⁷ Natan talade till David alla dessa ord från sin syn. [*Allt Gud hade sagt.*]

Davids bön

[*David blir djupt rörd när han hör Natan berätta visionen från Herren om att en ättling till honom ska bygga Herrens tempel. Han går till mötestältet där arken finns och sätter sig ned i Guds närvaro.*]

¹⁸ Då gick kung David in och satte sig ner inför Herrens (*Jahvehs*) ansikte. [*Troligtvis i tabernaklet.*] Han sa [*frågade bedjande till Gud*]:

"Vem är jag, Herre (*Adonai*), Herre (*Jahveh*),
och vad är mitt hus (*min familj, släkt*),
att du har fört mig ända hit [*en enkel herdep-
ojke till att bli kung över Israel*]?"

¹⁹ Du har talat om detta som om det vore
något litet i dina ögon (*som om inte detta
vore tillräckligt*), Herre (*Adonai*), Herre (*Jahveh*).
Även om framtiden för din tjänares hus [*har
du talat*], detta är undervisning (*hebr. torah*)
för människan, Herre (*Adonai*), Herre (*Jahveh*).
[*Människan är ordagrant hebr. Adam och kan
syfta på löftet om en Frälsare i 1 Mos 3:15.*]

²⁰ Vad mer kan David tala till dig?

[*Detta är den tredje retoriska frågan. David
refererar nu till sig själv i tredje person, det är ett
sätt att förstärka att han underordnar sig Gud,
och perspektivet skiftar nu till att också vara Guds
perspektiv. Ordet 'känner' kan också översättas
'du har behandlat mig på ett speciellt sätt'.]*

Du känner din tjänare, Herre (*Adonai*), Herre
(*Jahveh*). [*Ps 94:11; 139:1*]

²¹ Enligt ditt löfte (*för ditt ords skull*) och efter
ditt hjärta har du gjort allt detta stora och låtit
din tjänare få veta (*förstå*) det.

²² Därför [*tack vare löftet om ett evigt hus*] är
du [*har du alltid varit*] stor Herre (*Adonai*) Herre
(*Jahveh*) – för ingen är som du, och ingen [*annan*]
Gud (*Elohim*) finns förutom (*utöver; bortsett*

från) dig, efter allt vi har hört med våra [*egna*] öron.

²³ Finns det något enda folk på jorden som ditt folk Israel,

det som Gud (*Elohim*) själv kom och friköpte åt sig som sitt eget [*1 Mos 12:1-3*],

för att göra sitt namn känt?

[De första tre frågorna i vers 18 och 20 fokuserade på Davids personliga relation med Gud, här i den fjärde retoriska frågan skiftar fokus till Guds speciella relation med israeliterna.]

Du har gjort storverk för dem och förunderliga ting för ditt land och inför ögonen på ditt folk som du friköpt från Egypten, från hednafolken och deras gudar.

²⁴ Du har gjort ditt folk Israel till ditt folk för evig tid, och du, Herre (*Jahveh*), har blivit deras Gud (*Elohim*).

[Följande stycke, vers 25-29, är en kiasm med den centrala versen att Gud bygger Davids hus, se vers 27c.]

²⁵ Och nu Herre (*Jahveh*), ordet som du har talat angående din tjänare och angående hans hus, bekräfta det för evigt och gör som du har talat.

²⁶ Och låt ditt namn bli förhärligat för evigt så att man säger:

'Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*) är Gud

(*Elohim*) över Israel.' Och din tjänare Davids hus (*Davids dynasti*) ska vara fast grundat inför dig.

²⁷ För du, Härskarornas Herre (*Jahveh Sebaot*), Israels Gud (*Elohim*), har uppenbarat (*avslöjat*) för din tjänare och sagt:

'Jag ska bygga dig ett hus,'

därför har din tjänare tagit till hjärtat att be denna bön till dig.

²⁸ Och nu, Herrarnas Herre (*Adonai Jahveh*), du ensam är Gud (*Elohim*) och dina ord är sanning, och du har talat (*lovat*) dessa goda ting (*ord - hebr. davar; kan betyda både ord och sak, ting, föremål*) till din tjänare.

²⁹ Låt det nu behaga dig att välsigna din tjänares hus så att det kan bestå för evigt inför dig, för du, Herrarnas Herre (*Adonai Jahveh*), har talat det och genom din välsignelse låter du din tjänares hus vara välsignat för evigt."

8

Davids segrar

¹ Och efter detta slog David filistéerna och underkuvade dem, och David tog (*befriade*) Meteg-Amma ur filistéernas hand.

² Och han slog Moab och mätte dem med ett mätsnöre, lät dem lägga sig ner på marken och han mätte två rader som han dödade och en hel rad fick leva. Och moabiterna blev Davids tjänare (*slavar*) och bar fram gåvor.

³ David slog även Hadadezer, Rechovs son, kung i Tsova, när han gick för att etablera sin överhöghet vid floden Euftrat.

⁴ Och David tog från honom 1 700 ryttare och 20 000 fotfolk, och David skar av hälsenorna på alla vagnshästar, men skonade 100 vagnar. *[En skadad häst kunde inte längre bli använd i kavalleriet, se även Jos 11:6; 1 Krön 18:4; Ps 20:8; 147:10.]*

⁵ Och när Damaskus araméer kom för att undsätta Hadadezer, Tsovas kung, slog David 22 000 män av araméerna.

⁶ Sedan placerade David garnisoner i Damaskus. Aram och araméerna blev tjänare (*slavar*) åt David och bar fram gåvor. Och Herren (*Jahveh*) gav seger till David överallt dit han gick.

⁷ Och David tog guldsköldarna som Hadadezers tjänare hade och tog dem till Jerusalem.

⁸ Och från Betach och från Berotaj, Hadadezers städer, tog David stora mängder brons.

⁹ Och när Toi, Chamats kung, hörde att David slagit hela Hadadezers armé,

¹⁰ då sände Toi sin son Joram till kung David för att gratulera honom och han välsignade honom, eftersom han hade stridit mot Hadadezer och slagit honom. För Hadadezer hade krigat med Toi och hade tagit med sig redskap av silver och redskap av guld och redskap av brons.

¹¹ Även detta helgade David till Herren (*Jahveh*) med silver och guld som han helgat från alla folkslag som han underkuvat,

¹² från Aram och från Moab och från Ammons söner, och från filistéerna och från Amalek och från det tillspillogivna från Hadadezer, Rechovs son, kung i Tsova.

¹³ Och David gjorde sig ett namn när han återvände från att ha slagit araméerna i Salt-dalen, 18 000 män.

¹⁴ Och han placerade garnisoner i Edom, över hela Edom placerade han sina trupper, och alla edomiter blev tjänare (*slavar*) till David. Och Herren (*Jahveh*) gav seger till David överallt dit han gick.

[Arkeologiska fynd i Ein Hatzevah i Negev visar på försvarstorn som dateras till 1000-talet f.Kr.]

Davids tjänstemän

¹⁵ Och David regerade över hela Israel och David skipade rätt och rättfärdighet till allt sitt folk.

¹⁶ Och Joav, Tserojahs son, var över armén (*general*), och Jehoshafat, Achilods son, var bokförare (*kansler, finansminister*),

¹⁷ Och Tsadoq, Achitovs son, och Achimelech, Ev-jatars son, var präster, och Seraja var skrivare,

¹⁸ och Benajaho, son till Jehojada, var över kereteerna och peleteerna, och Davids söner var chefstjänstemän.

9

Davids synd (kap 9-12)

David och Mefivoshet

¹ Och David sa: "Finns det fortfarande någon kvar av Sauls hus, så att jag kan visa honom nåd (*kärleksfull omsorg* – *hebr. chesed*) för Jonatans skull?"

² Nu fanns där en tjänare från Sauls hus som hette Tsiva, och de kallade honom till David och kungen sa till honom: "Är du Tsiva?"

Han sa: "Din tjänare är han."

³ Kungen frågade: "Finns det fortfarande någon kvar av Sauls hus (*familj*) så att jag kan visa Guds (*Elohims*) nåd (*hebr. chesed*) mot honom?"

Tsiva svarade kungen: "Jonatan har fortfarande en son som är förlamad i sina båda fötter."

⁴ Och kungen sa till honom: "Var är han?"

Tsiva svarade kungen: "Se, han är i Machirs hus, Ammiels son, i Lo-Devar."

⁵ Då sände kung David och lät hämta honom från Machirs hus, Ammiels son, i Lo-Devar.

⁶ Och Mefivoshet, Jonatans son, Sauls son, kom till David och föll ner på sitt ansikte och kastade sig på marken.

Men David sa: "Mefivoshet!"

Och han svarade: "Se, din tjänare."

⁷ Och David sa till honom: "Frukta inte, för jag ska med säkerhet visa dig nåd (*hebr. chesed*) för Jonatan, din fars, skull. Jag ska återställa hela din far Sauls mark och du ska alltid få äta bröd vid mitt bord."

⁸ Och han böjde sig ner och sa: "Vad är din tjänare, att du skulle se till mig som är som en död hund?"

⁹ Sedan kallade kungen på Tsiva, Sauls tjänare, och sa till honom: "Allt som tillhört Saul och hela hans hus har jag gett till din herres son.

¹⁰ Och du ska bruka marken åt honom, du och dina söner och dina tjänare, och du ska bärga frukten så att din herres son har bröd att äta, men Mefivoshet, din herres son, ska alltid (*oavbrutet*) äta bröd vid mitt bord." Tsiva hade 15 söner och 20 tjänare.

¹¹ Och Tsiva sa till kungen: "I enlighet med allt som min herre kungen har befallt sin tjänare, så ska din tjänare göra men Mefivoshet äter vid 'mitt bord' som en av kungens söner." [*Hebreiskan har "mitt bord", som syftar på kung Davids bord.*]

¹² Mefivoshet hade en ung son som hette Micha. Och alla som bodde i Tsivas hus var tjänare åt Mefivoshet.

¹³ Men Mefivoshet bodde i Jerusalem, för han åt alltid (*oavbrutet*) vid kungens bord, och han var lam (*halt*) i båda sina fötter.

10

David besegrar ammoniterna

(1 Krön 19:1-19)

¹ Och det hände därefter att Ammons söners kung dog och Chanon, hans son, regerade i hans ställe. [*Namnet Chanon betyder villkorlös nåd, vilket är ironiskt med tanke på hur han sedan behandlar Davids tjänare, se vers 4.*]

² Och David sa: "Jag ska visa nåd (*omsorgsfull kärlek – hebr. chesed*) [*hålla mitt förbund*] till Nachash son Chanon på samma sätt som han

visade nåd (*hebr. chesed*) [*var lojal*] mot mig." Så David sände i sina tjänares händer (*gåvor med sina tjänare*) för att trösta honom efter hans far.

Och Davids tjänare kom till Ammons söners land.

³ Men Ammons söners furstar sa till Chanon, deras herre: "Tror du verkligen att David vill hedra din far, genom att han har sänt tröstare till dig? Har inte David skickat sina tjänare till dig för att utforska staden och bespeja och omstörta den?"

⁴ Så Chanon tog Davids tjänare och rakade av dem halva deras skägg [*3 Mos 19:27; Jes 50:6*] och skar av deras kläder på mitten i höjd med skinkorna [*så genitalierna exponerades*] och skickade iväg dem.

⁵ När de berättade för David sände han [*budbärare*] för att möta dem, för männen var mycket förödmjukade (*utskämda*). Och kungen [*David*] sa: "Stanna i Jeriko tills era skägg har vuxit ut och återkom sedan."

⁶ Och när Ammons söner såg att de hade blivit förhatliga för David [*de förstod att de förödmjukat David*], då sände de efter

20 000 fotfolk från Beit-Rachovs och Tsovas araméer,

1 000 män av Maachas kung och

12 000 män från Tov.

[*En armé på totalt 33 000 män.*]

⁷ Och när David hörde det sände han Joav och hela hären med mäktiga stridsmän.

⁸ Och Ammons söner kom ut och ställde sig i stridsordning vid ingången till porten, och

Tsovas och Beit-Rechovs araméer, och männen från Tov och Maacha var tillsammans med dem på fältet.

⁹ När nu Joav såg att fienden var uppställd mot honom både framför och bakom [*då han förstod att det skulle bli ett tvåfrontskrig*], valde han några av Israels bästa män [*utvalda stridsmän*] och ställde dem i slagordning mot araméerna,

¹⁰ och resten av folket överlät han i sin bror Avishajs händer och han ställde dem i slagordning mot Ammons söner.

¹¹ Och han sa: "Om araméerna blir för starka för mig, då får du hjälpa mig, men om Ammons söner blir för starka för dig, då ska jag hjälpa dig.

¹² Var stark (*fast, säker, tapper*) och låt oss visa oss starka för vårt folk och för vår Guds (*Elohim*) städer och Herren (*Jahveh*) ska göra det som är bäst i hans ögon."

¹³ Så Joav och folket [*armén*] som var med honom kom nära för att strida mot araméerna, och de flydde framför honom.

¹⁴ Och när Ammons söner såg att araméerna hade flytt, flydde de på samma sätt framför Avishaj och tog sig in i staden [*ammoniternas huvudstad Rabbah, nuvarande Amman*]. Sedan återvände Joav från Ammons söner och kom till Jerusalem.

¹⁵ Och när araméerna såg att det gick illa framför Israel samlade de ihop sig själva.

¹⁶ Och Hadadezer [*Tsovas kung i norra Syrien, se 2 Sam 8:3*] skickade efter och hämtade araméerna som var på andra sidan

floden [*Eufrat*] och de kom till Chejlam med Shovach, härhövitsmannen för Hadadezers armé, framför sig.

[Chejlam betyder "fäste"; en plats öster om Jordanfloden, men väster om floden Eufrat. Den omnämns bara här och i nästa vers (och kanske i Hes 47:16). Chejlam omnämns även i en nästan tusen år äldre egyptisk avrättningstext (för att förbanna deras fiender), framtida arkeologiska fynd kan hjälpa till att exakt identifiera var platsen låg.]

¹⁷ Och det berättades för David och han samlade hela Israel tillsammans och gick över Jordan och kom till Chejlam. Och araméerna ställde upp sig i slagordning mot David och stred med honom.

¹⁸ Och araméerna flydde framför Israel och David slog av araméerna 700 av vagnarnas ryttare och 40 000 ryttare och slog Shovach, härhövitsmannen för deras armé, så att han dog där.

¹⁹ När alla kungar som var Hadadezers tjänare [*andra städer i norra regionen av Syrien och på andra sidan Eufratfloden*] såg att de blivit slagna av Israel, slöt de fred med Israel och tjänade dem [*de blev underställda Israel*]. Och araméerna vågade aldrig mer undsätta (*hjälpa*) Ammons söner.

11

Davids synd med Batsheva

¹ *[Det har nu gått ett år.] Och det skedde vid årsskiftet (när året återvände, upprepade sig) [månadsskiftet adar/nisan] vid tiden då kungarna drar ut [i strid, vilket brukar ske tidig vår, efter vinterregnen i mars och innan skörden bärgas i maj och all arbetskraft behövdes på fälten] att David sände Joav [som sin general] och sina tjänare (sin armé) med honom. De fördärvade (förgjorde) Ammons söner och belägrade Rabbah [nuvarande Amman, Jordaniens huvudstad]. Men David stannade i Jerusalem.*

² Och det hände vid kvällstiden *[kring solnedgången en vårkväll]* att David steg upp från sin bädd *[efter eftermiddagsvilan]* och gick upp på taket till kungens hus, och från taket såg han en kvinna som badade, och kvinnan var mycket vacker *(god)* att se på.

³ Och David sände och frågade efter kvinnan. Och man sa: "Är inte detta Batsheva (*Batseba*), Eliams dotter, hustru till hettiten Orija (*Uria*)?" *[Han var en av Davids officerare som hade gått ut i strid tillsammans med Davids armé. Namnet Bat-sheva betyder "löftets dotter".]*

⁴ *[David kunde inte släppa tankarna på Bat-sheva.]* Så David sände budbärare och tog henne och hon kom in till honom och han låg med henne, för hon hade renat sig från sin orenhet (*menstruation*), och hon återvände till sitt hus.

[David var väl medveten om buden i 2 Mos 20:14; 3 Mos 18:20 och det faktum att hans handling

var belagt med dödsstraff, se 3 Mos 20:10; 5 Mos 22:22.]

⁵ Och kvinnan blev havande, så hon sände bud som berättade för David: "Jag är gravid." *[Något behövde göras. Både hon och David kunde straffas med döden, se 3 Mos 20:10.]*

[Med tanke på tidpunkten, kvällen, och det som står att hon renat sig efter sin menstruation, är det högst sannolikt att hon besökte en mikva för ett rituellt bad när David såg henne från hustaket. Veckan efter reningsbadet är också den tidpunkt i en kvinnas menstruationscykel då sannolikheten är som störst att bli gravid.]

David försöker dölja sin synd

⁶ *[Eftersom det skulle vara uppenbart att Orija inte kunde vara far till barnet gjorde David upp en plan.]* David sände då bud till *[sin general]* Joav: "Sänd mig hettiten Orija." Och Joav sände Orija till David.

⁷ Och när Orija kom till honom *[8 mils vandring från Rabbah till Jerusalem]* frågade David honom hur det gick för Joav och hur folket klarade sig och hur det gick i kriget.

⁸ Och David sa till Orija: "Gå ner till ditt hus och tvätta dina fötter."

Och Orija lämnade kungens hus, och efter honom sändes också en gåva *[mat och vin]* till hans hus från kungen.

⁹ Men Orija sov vid dörren till kungens hus med alla sin herres tjänare och gick inte ner till sitt hus.

¹⁰ Och man berättade för David och sa: "Orija gick inte ner till sitt hus." David sa till Orija: "Har du inte kommit från en resa? Varför går du inte ner till ditt hus?"

¹¹ Och Orija sa till David: "Arken och Israel och Juda bor i hyddor och min herre Joav och min herres tjänare tältar på det öppna fältet, ska jag då gå in i mitt hus för att äta och dricka och ligga hos min hustru? Du lever och din själ lever, jag vill inte göra något sådant."

¹² Och David sa till Orija: "Stanna här idag också och i morgon ska jag låta dig gå." Så Orija stannade i Jerusalem den dagen och nästa dag.

¹³ Och David kallade på honom och han åt inför honom och drack, och han blev berusad. På kvällen gick han ut och lade sig på sin bädd med sin herres tjänare, men han gick inte ner till sitt eget hus.

¹⁴ Följande morgon skrev David ett brev till Joav och sände det i Orijas hand.

¹⁵ I brevet skrev han så här: "Ställ Orija i frontlinjen där striden är som hetast och dra dig tillbaka från honom så att han blir slagen och dör."

¹⁶ Och det skedde när Joav höll vakt över staden [*det belägrade Rabbah*] att han placerade Orija på platsen där han visste att det fanns våldsamma män [*i fiendehären*].

[Israels taktik var att svälta ut stadens invånare. De strider som kunde uppkomma var när ammoniterna begav sig ut från stadporten och försökte bryta belägringen. Joav placerade troligtvis Orija nära stadporten, se vers 23.]

¹⁷ Och stadens män gick ut och stred mot Joav och några från folket stupade, från Davids tjänare, och även hettiten Orija dog.

¹⁸ Och Joav sände bud till David och lät berätta allt som skedde i striden,

¹⁹ och han befallde budbäraren och sa: "När du har slutat tala alla stridens ord *[som du ska tala direkt]* till kungen,

²⁰ kan det hända att kungens vrede reser sig och han säger till dig: 'Varför gick ni så nära staden för att strida? Vet ni inte att de skjuter från muren?'

²¹ Vem slog Avimelech *[Dom 9:53]*, Jerubeshets *[Gideons]* son? *[Avimelech var Gideons son, se Dom 9:1. Gideon kallades också Jerubaal, se Dom 6:32, här i en annan stavning där avguden Baal byts ut till boshet som betyder skam, se även Eshbaal/Ishboshet (2 Sam 2:8; 1 Krön 8:33). Jerubeshet betyder ordagrant: skammen ska strida.]* Var det inte en kvinna som kastade ner den övre kvarnstenen på honom från muren så att han dog i Tevets? *[Idag staden Tubas, 15 km nordost om Shechem, se Dom 9:52-53]* Varför gick ni så nära muren?' Då ska du säga: 'Även din tjänare Orija, hettiten, är död.' "

²² Och budbäraren gick och kom och berättade för David allt som Joav hade sänt honom *(till att*

berätta).

²³ Och budbäraren sa till David: "Männen fick överhanden mot oss och kom ut till oss på fältet men vi var över dem till portens öppning.

²⁴ Och skyttarna sköt mot dina tjänare från muren och några av kungens tjänare är döda och även din tjänare Orija är död."

²⁵ Och David sa till budbäraren: "Detta ska du säga till Joav: 'Låt inte denna sak misshaga dig, för svärdet slukar på det ena sättet eller det andra, låt er styrkas (*bli fasta, säkra, tappra*) i striden mot staden och omstörta den,' och styrk honom du."

²⁶ Och när Orijas hustru [*Batsheva*] hörde att Orija, hennes man, var död, höll hon klagosång över sin make [*i sju dagar*].

²⁷ Och när sorgetiden var förbi, sände David och tog henne till sitt hus och hon blev hans hustru och födde en son till honom. Men det som David hade gjort misshagade Herren (*Jahveh*).

[I detta kapitel bryter David mot tre av de tio budorden, se 2 Mos 20:13, 14, 17.]

12

Profeten Natan konfronterar David

¹ Herren (*Jahveh*) sände Natan till David. Och han kom till honom och sa till honom:

"Det var två män som bodde i en stad, den ene var rik och den andre fattig.

² Den rike hade överflöd av får och boskap.

³ Men den fattiga mannen hade ingenting förutom ett litet lamm som han hade köpt. Han födde upp det, och det växte upp tillsammans med honom och hans söner. Det åt av hans mat, drack från hans glas och sov i hans armar. Det var som en dotter för honom.

⁴ När den rike mannen fick besök av en resenär, ville han inte använda något av sina egna lamm eller boskap för att ge mat åt sin besökare. I stället tog han den fattige mannens lamm och tillredde det till mannen.”

[Besökaren i den här liknelsen kan anspela på den frestelse som kom över David. Till en början bara en besökare som sedan bjuds in och som tillåts ta över.]

⁵ David exploderade i ilska över hur den rike mannen betett sig. Han sa till Natan: ”Så sant Herren (*Jahveh*) lever, den mannen som gjorde detta förtjänar att dö.

⁶ Han ska ersätta lammet fyrfalt, på grund av vad han gjort och hans brist på medlidande.” *[Enligt 2 Mos 22:1 ska ett lamm ersättas fyra gånger om, dock lägger David själv även till att han också förtjänar att dö. Vissa översättningar har ”sju gånger” i stället för ”fyra gånger”.]*

⁷ Natan sa till David: ”Du är den mannen. Så säger Herren (*Jahveh*), Israels Gud (*Elohim*): Jag har smort dig till kung över Israel, och jag har räddat dig ur Sauls hand,

⁸ och till dig gav jag din herres hus och din herres hustru [*Michal, Sauls dotter*] i din famn

och gav dig Israels och Juda hus, och om det var för lite så skulle jag ge dig så mycket mer.

⁹ Varför har du föraktat Herrens (*Jahvehs*) ord till att göra det som är ont i mina ögon? Orija, hettiten har du slagit med svärd och hans hustru har du tagit till att bli din hustru, och honom har du slagit med Ammons söners svärd.

¹⁰ Och nu ska svärdet aldrig lämna ditt hus [*konflikter och stridigheter i familjen*] eftersom du har föraktat mig och har tagit hettiten Orijas hustru till att bli din hustru.

¹¹ Så säger Herren (*Jahveh*): Se, jag ska resa upp ondska mot dig från ditt eget hus och jag ska ta dina fruar framför dina ögon och ge dem åt en annan man (*till din granne; någon som bor nära dig – hebr. rea*) och han ska ligga med dina fruar mitt på ljusa dagen (*i solskenet*) [*vilket Avshalom gör, se 2 Sam 16:22*],

¹² för du gjorde detta i hemlighet, men jag ska göra dessa ting inför hela Israel mitt på ljusa dagen (*inför solen*)."

David erkänner sin synd

¹³ David sa till Natan: "Jag har syndat mot Herren (*Jahveh*)."
[*Bekännelsen är kort och utan undanflykter, se också Luk 18:13. Guds respons och förlåtelse är omedelbar. Senare skriver David en psalm som handlar om denna händelse, se Ps 51:2, 6.*]

Och Natan sa till David: "Herren (*Jahveh*) har även tagit bort din synd, du ska inte dö. [*Straffet var döden (2 Mos 21:12; 3 Mos 20:10), men Gud är nådefull, se 2 Mos 34:7.*]

¹⁴ Likväl (som en konsekvens), eftersom du har fått Herrens (Jahvehs) fiender att häda [eller "verkligen visat Herren förakt"], ska sonen (hebr. ben) som är född till dig döden dö."

[Hebreiskan i första raden kan dels tolkas att David har föraktat Herren genom denna synd. Herrens fiender kan syfta på hedningar eller israeliter som föraktar hur Gud agerar, om han låter David komma undan med mord utan något straff. Att sonen dör visar att Gud både förlåter, men också är rättfärdig och synden har konsekvenser. Det är skillnad mellan att bli förlåten för sin synd och domen av synd. Gud förlät Davids synd, men han tog inte bort alla konsekvenser av synden. Den första var att barnet dog, se även Rom 6:23. Denna händelse kommer att påverka hans familjerelationer.]

¹⁵ Och Natan gick till sitt hus.

Batshevas barn dör

Och Herren (Jahveh) slog barnet (hebr. jeled) som Orijas hustru fött åt David och det blev mycket sjukt.

¹⁶ Och David bönade till Gud (Elohim) för ynglingen (hebr. naar) och David fastade och så ofta han gick in låg han hela natten på marken.

[Även om Orija är död och David nu gift med Batsheva påminns läsaren om att barnet blev till när Orija levde. Tre olika ord för barnet används i vers 14-16: son, barn och yngling. Hebr. jeled

är det vanliga ordet för ett litet barn, se vers 15, 18, 19, 21, 22. Att ordet naar används här (enda gången i detta kapitel) förstärker troligtvis Davids önskan att barnet skulle få växa upp till en frisk ung man. En liknande motsatt angivning av ålder återfinns i Rut 1:5.]

17 Och de äldste i hans hus steg upp och stod bredvid honom för att resa upp honom från marken, men han ville inte, inte heller åt han bröd (*mat*) med dem.

18 Och det hände på den sjunde dagen att barnet dog. Men Davids tjänare var rädda för att berätta att barnet var dött, för de sa: "Se, när barnet fortfarande levde talade vi med honom men han lyssnade inte till vår röst, hur ska vi då kunna säga till honom att barnet är dött utan att han skadar sig själv?"

19 Men när David såg att tjänarna viskade med varandra förstod David att barnet var dött och David sa till sina tjänare: "Är barnet dött?"

De svarade: "Han är död."

20 Och David steg upp från marken och tvättade och smorde sig själv och bytte kläder och han kom in i Herrens (*Jahvehs*) hus och tillbad. Sedan kom han till sitt eget hus och han begärde och de satte fram bröd till honom och han åt.

21 Och hans tjänare sa till honom: "Vad är detta som du har gjort? Du fastade och grät för barnet medan det levde, men när barnet är dött stiger du upp och äter bröd."

²² Och han sa: "När barnet fortfarande levde fastade jag och grät, för jag sa (*tänkte*): Vem vet om inte Herren (*Jahveh*) ska ge nåd (*oförtjänt kärlek, favör* – hebr. *chanan*) och låta barnet leva?"

²³ Men nu är han död. Varför ska jag då fasta? Kan jag föra honom tillbaka igen [*till livet*]? Jag ska gå till honom [*kommer en dag att dö*], men han kommer inte tillbaka till mig [*blir inte levande igen*]."

²⁴ Och David tröstade Batsheva (*Batseba*), sin hustru, och gick in till henne och låg med henne och hon födde en son och hon gav (*kallade*) honom namnet Salomo. Och Herren (*Jahveh*) älskade honom.

²⁵ och han sände [*en hälsning*] genom profeten Natans hand och han gav (*kallade*) honom namnet Jedidja, för Herrens (*Jahvehs*) skull. [*Salomo betyder "hans shalom", dvs. hans frid, fred, välgång, framgång, hälsa och all himmelsk välsignelse. Jedidja betyder "älskad av Herren".*]

Sege över ammoniterna

[*Baserat på om händelserna i 2 Sam 11:27-12:25 har föregått detta så har Rabbah varit belägrat i minst 9 månader kanske ända upp till 2 år.*]

²⁶ Joav krigade mot Ammons söners Rabbah [*betyder "stor"; nuvarande Amman i Jordanien*] och tog den kungliga [*delen av*] staden.

²⁷ Och Joav sände budbärare till David och sa: "Jag har krigat mot Rabbah, jag har tagit stadens vattenförråd [*"vattenstaden"*]. [*Hade*

stadens vattenreservoar blivit intagen var det bara en tidsfråga innan stadens invånare skulle kapitulera.]

²⁸ Samla nu ihop resten av folket och slå läger mittemot staden och ta den, annars tar jag staden och den blir uppkallad efter mitt namn.”

²⁹ Och David samlade ihop hela folket och gick till Rabbah och stred mot den och intog den.

³⁰ Och han tog av Malkams krona från hans huvud och dess vikt var en talent guld [34 kg] och på den fanns mycket dyrbara stenar och den sattes på Davids huvud. Och han förde bort bytet från staden, väldigt mycket.

³¹ Och han förde ut folket som var därinne och ställde dem

under sågar

och under harvar av järn

och under yxor av järn

och lät dem gå genom tegelugnen (*hebr. mal-ben*),

och så gjorde han mot alla Ammons söners städer. Och David och allt folket återvände till Jerusalem.

[Uttrycket "ställde under" kan antingen syfta på att han satte dem i hårt arbete dvs. "underställde dem" (ordet används på det sättet i 2 Sam 8:6, 14). Det kan också tolkas rent bokstavligt att han placerade dem under sågar och andra redskap för att tortera och döda, se Heb 11:37. Ammoniterna var kända för sin grymhet, se 1 Sam 11:2; Amos 1:13. Ammoniternas avgud var Milkom (även kallad Molok), se 1 Kung 11:5, 7, 33. Ordvalet

"passera" och tegel/tegelugn kan också vara en referens till de barnoffer i eld som dessa folk praktiserade, se 3 Mos 18:21; 2 Kung 23:10; Jer 32:35; Hes 20:31. Nu fick de själva gå genom samma eld som de dödat sina barn i.]

13

Fortsatta konsekvenser av Davids synd

Avshaloms revolt

Amnon och Tamar

¹ Och det skedde därefter att Avshalom (*Absalom*), Davids son, hade en vacker syster vars namn var Tamar. [*Hon var dotter till Maacha, se 2 Sam 3:3.*] Amnon, Davids [*äldsta*] son [*2 Sam 3:2*], älskade henne.

² Och Amnon var så olycklig att han kände sig sjuk för sin syster Tamars skull, för hon var en jungfru och det verkade omöjligt för Amnon att göra någonting med henne. [*De var halvsyskon och incest var förbjudet, se 3 Mos 18:11.*]

³ Men Amnon hade en vän som hette Jonadav, en son till Davids bror Shimeah. [*Davids son Amnon och Jonadav var kusiner. Shimeah betyder "berömmelse", i 1 Sam 16:9 kallas han Shammah.*] Och Jonadav var en mycket slug man.

⁴ Och han sa till honom: "Varför, kungens son, har du blivit så klen (*mager*) från dag till dag? Vill du inte berätta för mig?"

Och Amnon sa till honom: "Jag älskar Tamar, min bror Avshaloms syster."

⁵ Och Jonadav sa till honom: "Lägg dig på din bädd och låtsas vara sjuk och när din far kommer och ser dig så säg till honom: Låt min syster Tamar komma, jag ber dig, och ge mig bröd att äta och tillreda maten framför mina ögon så att jag ser det och kan äta det ur hennes hand."

⁶ Och Amnon låg ner och spelade sjuk. Och när kungen kom och såg honom sa Amnon till kungen: "Låt min syster Tamar komma, jag ber dig, och göra några brödkakor i min åsyn så att jag kan äta ur hennes hand."

⁷ Och David sände bud till Tamars hus och sa: "Gå, jag ber dig, till din bror Amnons hus och laga mat åt honom."

⁸ Och Tamar gick till sin bror Amnons hus och han låg ner. Och hon tog deg och knådade den och gjorde brödkakor i hans åsyn och hon gräddade brödkakorna.

⁹ Och hon tog pannan och stälpte upp dem framför honom men han vägrade att äta.

Och Amnon sa: "Skicka ut alla män från mig." Och alla män gick ut från honom.

¹⁰ Och Amnon sa till Tamar: "Ta in maten i kammaren så att jag kan äta ur din hand." Då tog Tamar brödkakorna som hon hade gjort och förde in dem i kammaren till Amnon, sin bror.

¹¹ Och när hon hade fört dem nära honom för att äta, tog han ett starkt (*fast*) grepp om henne och sa till henne: "Kom, ligg med mig min syster."

¹² Och hon sa till honom: "Nej, min bror, tvinga mig inte, för något sådant ska inte ske i Israel.

[1 Mos 34:7; 3 Mos 18:9, 11; 20:17; 5 Mos 27:22]
Gör inte denna hänsynslösa handling.

¹³ Och jag, hur ska jag kunna bära min skam? Och du, du kommer att bli som en av de skamliga dårarna i Israel. Och nu, tala, jag ber dig, med kungen, för han ska inte neka mig från dig.”

¹⁴ Likväl ville han inte lyssna till hennes röst, utan var starkare än hon och han tvingade henne och låg med henne.

¹⁵ Och Amnon hatade henne med ett mycket stort hat, för hatet som han hatade henne med var större än kärleken som han hade älskat henne med. Och Amnon sa till henne: ”Stig upp och försvinn.”

¹⁶ Och hon sa till honom: ”Inte så eftersom detta stora fel att köra ut mig är värre än det andra som du har gjort mot mig.”

Men han lyssnade inte på henne.

¹⁷ Och han kallade på sin tjänare som betjänade honom och sa: ”Skicka iväg denna kvinna ut från mig och bomma igen dörren efter henne.”

¹⁸ Och hon hade en dräkt i många färger på sig, för med sådana kläder var kungens döttrar klädda när de var jungfrur. Och hans tjänare skickade ut henne och bommade igen dörren efter henne.

¹⁹ Och Tamar lade aska på sitt huvud och rev sönder kläderna med många färger som hon hade på sig och hon lade sin hand på huvudet och gick sin väg och grät högt när hon gick.

²⁰ Och Avshalom hennes bror sa till henne: ”Har Aminon [*förminskad (diminutiv) form av*

Amnon/ din bror varit med dig? Så nu, lugna dig min syster, han är din bror, ta inte detta till hjärtat.” *[Den diminutiva formen används troligen för att poängtera hur Amnons namns betydelse ”trofast” inte stämde med hans agerande.]* Så Tamar förblev övergiven (*förkrossad, ensam*) i sin bror Avshaloms hus.

²¹ Men när kung David hörde om alla dessa ting blev han mycket vred.

²² Och Avshalom talade varken gott eller ont till Amnon, för Avshalom hatade Amnon eftersom han hade våldtagit hans syster Tamar.

Avshalom dödar Amnon

²³ Och det skedde, efter två år (*två år av dagar*), att Avshalom hade fårklippare i Baal-Chatsor, som ligger bredvid Efraim *[två mil norr om Jerusalem]*. Så Avshalom bjöd in alla kungens söner. *[Avshalom har en slug plan att hämnas Amnon, målet är att få ett tillfälle att kunna döda honom. Nu hade han väntat i två år. Fårklippning firades som en festhögtid och ofta med vin, se 1 Mos 38:12; 1 Sam 25:2, 8, 36.]*

²⁴ Så Avshalom kom till kungen *[David]* och sa: ”Se nu, dina tjänare har fårklippning. O kung, jag ber dig, ta med dina tjänare och gå med oss (*ordagrant: dina tjänare*).”

²⁵ Men kungen *[David]* sa till Avshalom: ”Nej, min son, låt oss inte alla gå, det blir för betungande för dig.” Trots att han *[Avshalom]* pressade honom *[kung David]* gick han inte, men han *[David]* gav honom sin välsignelse.

[Även om Avshalom har fått nej, så har han lyckats få Davids välsignelse. Han har också lyckats manipulera sin far till en social position som tvingar honom att säga ja till nästa begäran. Den kommer utan dröjsmål och ger ett sken av oskuld: om kungen själv inte kan komma, låt honom då sända "min bror Amnon", kungens tronarvinge i hans ställe.]

26 Då sa Avshalom *[till sin far David]*: "Om du inte vill, jag ber dig, låt min bror Amnon gå med oss."

Och kungen sa till honom: "Varför skulle han gå med dig?"

27 Men Avshalom pressade honom *[David]* och han lät Amnon och alla kungens *[Davids]* söner gå med honom.

[Scenen förflyttas nu från Jerusalem till festen i Baal-Chatsor.]

28 Och Avshalom befallde sina tjänare och sa: "Lägg märke till när Amnons hjärta är glatt av vin, och när jag säger till er: Slå Amnon, då ska ni döda honom. Frukta inte för jag har befallt er, var starka (*fasta, säkra, tappra*) och var riktiga krigare (*ordagrant: var krigets söner*)."

29 Då gjorde Avshaloms tjänare med Amnon som Avshalom hade befallt. Och alla kungens söner steg upp och varje man steg upp på sin mula och flydde.

30 Och det skedde medan de var på väg att

ryktet kom till David och sa: "Avshalom har dödat alla kungens söner och ingen av dem är kvar." *[Ryktet var fel, bara Amnon var död.]*

³¹ Och kungen steg upp och rev sönder sina kläder och låg på marken, och alla hans tjänare stod hos honom med sina kläder sönderrivna.

[Att slita sönder sina kläder var ett klassiskt uttryck för sorg och förtvivlan, jfr Jos 7:6; 2 Sam 12:16. Natans ord om ett domens svärd som inte skulle lämna hans hus (2 Sam 12:10) måste ha ekat i hans huvud.]

³² Men Jonadav, en son till Davids bror Shimeah [vers 3], svarade och sa: "Låt inte min herre tro att de har dödat alla de unga männen, kungens söner, för Amnon är den ende som är död, för Avshalom har bestämt detta och varit fast besluten från den dag då han våldtog hans syster Tamar.

³³ Och låt nu inte kungen ta detta till sitt hjärta och tänka att alla kungens söner är döda, för det är bara Amnon som är död."

³⁴ Men Avshalom flydde.

Och den unge mannen som höll vakt lyfte upp sina ögon och såg och se, där kom mycket folk på en omväg vid bergssluttningen.

³⁵ Och Jonadav sa till kungen: "Se kungens söner kommer som din tjänare sa, så är det."

³⁶ Och det skedde så snart han hade slutat tala att se, kungens söner kom och lyfte upp sina röster och grät, och även kungen grät och alla hans tjänare grät mycket.

³⁷ Men Avshalom flydde och gick till Talmaj, Amichods son, Geshors kung. [*Avshalom flyr till sin morfar, se 2 Sam 3:3; 13:37; 1 Krön 3:2*] Och (*David*) sörjde över sin son alla dagarna.

³⁸ Sedan Avshalom hade flytt och begett sig till Geshor, stannade han där i tre år.

³⁹ Och kung Davids själ försmäktade av längtan efter Avshalom, för han var tröstad efter Amnon som var död.

[Geshur var ett arameiskt kungarike öster om Galileiska sjön. Manasses halvstam i Transjordanien hade misslyckats med att driva ut dem under erövringen (5 Mos 3:14; Jos 13:13), så Geshur fortsatte som ett självständigt kungarike. Talmai var Avshaloms farfar.]

14

Avshalom återvänder till Jerusalem

¹ Och Joav, Tserujas son, förstod att kungens [*Davids*] hjärta var över (*tankarna kretsade på*) Avshalom. [*Joav är Davids systerson och general, se 1 Krön 2:15-16.*]

² Och Joav sände bud till Tekoa [*söder om Jerusalem, mellan Betlehem och Hebron*] och lät hämta därifrån en vis kvinna och sa till henne: "Jag ber dig, förklä dig själv till en som sörjer och ta på dig en sorgdräkt, jag ber dig, och smörj inte dig själv med olja utan var som en kvinna som har sörjt länge över en död,

³ och gå in till kungen och tala på detta sätt med honom." Och Joav lade orden i hennes mun.

⁴ Och när kvinnan från Tekoa talade till kungen föll hon ner med sitt ansikte mot marken och ödmjukade sig och sa: "Rädda (*hjälp*) kungen!"

⁵ Och kungen sa till henne: "Vad fattas dig?"

Hon svarade: "I sanning jag är en änka, min man är död.

⁶ Och din tjänarinna har två söner och de två bråkade med varandra på fältet och det fanns ingen som delade på dem, utan den ene slog den andre och dödade honom.

⁷ Och se hela familjen har rest sig mot din tjänarinna och de säger: Ge oss den som slog sin bror så att vi kan döda honom för hans brors liv som han slog och så fördärva arvtagaren också. På detta sätt vill de släcka min livsgnista (*mitt kol*) som är kvar [*mitt enda hopp och ljus*], och lämna min man utan varken namn eller hägkomst på jordens ansikte."

⁸ Och kungen sa till kvinnan: "Gå till ditt hus och jag ska ge befallning om dig."

⁹ Och kvinnan från Tekoa sa till kungen: "Min herre kungen, skulden ska vara på mig över mina fäders hus, och kungen och hans tron ska vara skuldfri."

¹⁰ Och kungen sa: "Vemhelst som talar till dig, för honom till mig och han ska inte vidare röra dig."

¹¹ Och hon sa: "Jag ber dig, låt kungen komma ihåg Herren din Gud (*Jahveh Elohim*) så att blodshämnnaren inte fördärvar mer, annars fördärvar de min son." Och han sa: "Herren (*Jahveh*) lever, inte ett hår på din son ska falla till marken."

¹² Och kvinnan sa: "Låt din tjänarinna, jag ber dig, tala ett ord till min herre kungen."

Och han sa: "Tala"

¹³ Och kvinnan sa: "Och varför har du då tänkt ut en sådan sak över Guds (*Elohims*) folk? Genom att tala dessa ord är kungen som en som är skyldig, i det att kungen inte igen tar hem sin förvisade."

¹⁴ För vi måste döden dö och är som vatten utspillt på marken som inte kan samlas upp igen, men Gud (*Elohim*) tar inte bort en själ (*utsläcker inte liv*) utan han har planer i syfte att den förvisade inte ska vara utstött för alltid från honom.

¹⁵ Och nu när jag har kommit till att tala dessa ord till min herre kungen, är det för att folk har gjort mig rädd, och din tjänarinna sa (*tänkte*): 'Jag ska tala med kungen, kan hända ska kungen uppfylla sin tjänares begäran.'

¹⁶ Eftersom kungen ska lyssna till att rädda sin tjänare ur den mans hand som skulle fördärva mig och min son tillsammans från Guds (*Elohims*) arv.' "

¹⁷ Och hon sa: "Låt, jag ber dig, min herre kungens ord vara mig till tröst, för som en Herrens (*Jahvehs*) ängel så är min herre kungen i att urskilja det goda och det onda och Herren din Gud (*Jahveh Elohim*) är med dig."

¹⁸ Och kungen svarade och sa till kvinnan: "Göm ingenting från mig, jag ber dig, vad jag än ska fråga dig om."

Och kvinnan sa: "Tala, jag ber dig, min herre kungen."

19 Och kungen sa: "Är Joavs hand med dig i allt detta?" Och kvinnan svarade och sa: "Min själ lever, min herre kungen, ingen kan vända (*vika av*) till höger och till vänster, från allt som min herre kungen talar, för din tjänare Joav han bad mig och han lade alla dessa ord i din tjänarinnas mun,

20 för att ändra på förhållandena (*ordagrant snurra på ansiktet*) i denna sak har din tjänare Joav gjort detta, och min herre är vis, som Guds (*Elohim*) änglars vishet, till att veta (*känna till*) allt som finns på jorden."

21 Och kungen sa till Joav: "Se, jag ber dig, jag har beviljat denna sak, gå och för tillbaka ynglingen Avshalom."

22 Och Joav föll ner på marken på sitt ansikte och ödmjukade sig och välsignade kungen och sa: "Idag vet din tjänare att jag har funnit nåd (*oförtjänt kärlek*) i dina ögon, min herre kungen, i det att kungen har beviljat sin tjänares begäran."

23 Och Joav steg upp och gick till Geshora och förde Avshalom till Jerusalem.

24 Och kungen sa: "Låt honom återvända till sitt eget hus men låt honom inte se mitt ansikte." Och Avshalom återvände till sitt eget hus och såg inte kungens ansikte.

25 I hela Israel var det ingen som prisades lika mycket för sitt vackra utseende som Avshalom, från hans fotsulor till kronan på hans huvud fanns ingen fläck (*inget fel*) på honom.

²⁶ Och när han klippte sitt huvud, vid slutet på varje år klippte han det, eftersom håret var tungt på honom därför klippte han det, vägde han håret på sitt huvud och det vägde 200 shekel [2,3 kg] efter kungens vikt.

²⁷ Och till Avshalom föddes tre söner och en dotter vars namn var Tamar; hon var en kvinna med vackert utseende.

²⁸ Och Avshalom bodde två fulla år i Jerusalem och han såg inte kungens ansikte.

²⁹ Och Avshalom sände efter Joav för att sända honom till kungen, men han kom inte till honom, och han sände efter honom en andra gång, men han kom inte.

³⁰ Därför sa han till sina tjänare: "Se, Joavs fält är nära mitt och han har korn där, gå och sätt eld på det." Och Avshaloms tjänare satte eld på fältet.

³¹ Och Joav steg upp och kom till Avshalom till hans hus och sa till honom: "Varför har dina tjänare satt eld på mitt fält?"

³² Och Avshalom sa till Joav: "Kom hit så att jag kan sända dig till kungen och säga: Varför har jag kommit hit från Geshor? Det vore bättre för mig att fortfarande vara där. Låt mig se kungens ansikte och om det finns synd i mig, låt honom döda mig."

³³ Och Joav kom till kungen och berättade för honom. Och när han kallat på Avshalom böjde han sig ner med ansiktet mot marken framför kungen och kungen kysste Avshalom.

15

Avshaloms uppror

¹ Och det skedde efter detta att Avshalom gjorde i ordning en vagn (*hebr. merkavah*) och hästar och 50 män till att springa [*som livvakter/soldater*] framför honom.

[Avshalom förberedde en kunglig procession genom staden för sin kröning till kung. Profeten Samuel använder liknande ord och fraser om kungar, se 1 Sam 8:10-11. Avshalom bryter mot traditionen att låta Gud få välja Israels kung, och sedan bekräfta detta val genom den profetiska tjänsten. Varken Saul eller David hade själva sökt tronen, se 1 Sam 10:9-27; 16:1-13. Några år efter denna händelse kommer Avshaloms yngre bror Adonija också följa samma exempel, se 1 Kung 1:5]

² Avshalom brukade nu stiga upp tidigt och stå vid vägen som ledde till porten [*in till Jerusalem*], och var det så att någon hade ett ärende som skulle till kungen för ett avgörande, då kallade Avshalom på honom och frågade: "Från vilken stad är du?" Och när han då svarade: "Din tjänare är från en av Israels stammar."

³ Då sa Avshalom till honom: "Se, ditt ärende är gott och rätt, men kungen har ingen ställföreträdare som kan lyssna på dig."

⁴ Och Avshalom sa [*vidare*]: "Oh, om någon utsåg mig till domare i landet! Då kunde var och en som har ett ärende eller rättsfall komma till mig,

så skulle jag ge honom rättvisa.” *[Ordagrant: "Vem vill göra mig till domare?" Uttrycket beskriver en önskan.]*

⁵ Och när någon närmade sig för att böja sig inför honom, sträckte han fram sin hand och tog ett fast tag i honom och kysste honom.

⁶ Avshalom gjorde på detta sätt mot hela Israel som kom till kungen i rättsliga ärenden. På det sättet stal (*förledde*) Avshalom Israels mäns hjärtan.

[Avshaloms handling att förleda folket pågår en tid. I denna vers finns tidsangivelse "från slutet på 40 år". Texten säger inte vad de 40 åren markerar slutet på. Det kan inte betyda att Avshalom gjorde detta i 40 års tid, David dör då han är 70 år. Några förslag är: Sauls kröning som kung, Davids kröning av Samuel, Davids tronbestigning eller Avshaloms ålder. En del tror att skrivarna som kopierat den hebreiska texten har gjort ett misstag och skrivit arbaim (40) istället för arba (4).]

⁷ Och det skedde i slutet på de 40 åren *[vissa manuskript har 4 år]* att Avshalom sa till kungen: "Låt mig gå, jag ber dig och betala min ed som jag har lovat till Herren (*Jahveh*) i Hebron (*hebr. Chevrón*).

⁸ Eftersom din tjänare avlade en ed när jag bodde i Geshor i Aram och sa: 'Om Herren (*Jahveh*) verkligen för mig tillbaka till Jerusalem så vill jag tjäna Herren (*Jahveh*).' "

⁹ Och kungen sa till honom: "Gå i frid." Och han steg upp och gick till Hebron.

¹⁰ Men Avshalom sände spejare till alla Israels stammar och sa: "När ni hör shofarens röst ska ni säga: Avshalom är kung i Hebron."

¹¹ Och med Avshalom gick 200 män från Jerusalem som var inbjudna, de gick i enkelhet (*oskyldigt, naivt*) och de visste ingenting om saken.

¹² Och Avshalom sände efter Achitofel, giloniten, Davids rådgivare från hans stad från Gilo medan han offrade offer. Och konspirationen var stark och mycket folk gick med Avshalom.

¹³ Och det kom en budbärare till David och berättade: "Israels mäns hjärtan är efter Avshalom."

¹⁴ Och David sa till alla sina tjänare som var med honom i Jerusalem: "Stig upp och låt oss fly, annars kan ingen av oss fly från Avshalom, skynda att lämna så att han inte snabbt kommer över oss och för ned ondska över oss och slår staden med svärdsegg."

¹⁵ Och kungens tjänare sa till kungen: "Se, dina tjänare är redo att göra allt vad min herre kungen väljer."

¹⁶ Och kungen gick och hela hans hus efter honom. Och kungen lämnade tio kvinnor som var konkubiner att vakta huset.

Davids flykt från Jerusalem

¹⁷ Och kungen gick och hela folket efter honom och de dröjde i Beit-Merchaq.

18 Och alla hans tjänare passerade över hans hand (*förbi honom*) och alla keretiter och alla peletiter och alla gititer, 600 män som kom till fots från Gat passerade över kungens ansikte (*gick förbi honom*).

19 Och kungen sa till Ittaj, gititen: "Varför går du också med oss? Återvänd och vistas hos kungen, för du är en främling och är i exil från din egen plats.

20 Igår kom du, skulle jag idag låta dig gå upp och ner med oss och se att jag går dit jag kan? Återvänd du och ta dina bröder med dig i nåd och sanning."

[Nåd och sanning (hebr. chesed ve emet) hör oskiljaktigt ihop. De presenteras alltid i samma inbördes ordning och återfinns i Guds eget vittnesbörd, se 2 Mos 34:6. Nåd utan sanning blir uddlös, medan sanning utan nåd blir obarmhärtig.]

21 Och Ittaj svarade kungen och sa: "Herren (*Jahveh*) lever och min herre kungen lever, med säkerhet på den plats där min herre kungen är, om det är för död eller för liv, där ska din tjänare vara."

22 Och David sa till Ittaj: "Gå och passera." Och Ittaj, gititen gick över och alla hans män och alla små som var med honom.

23 Och hela landet grät med hög röst när hela folket gick över och när kungen gick över bäcken Kidron, hela folket passerade över och tog vägen mot öknen.

²⁴ Och se, även Tsadoq och alla leviterna med honom kom och bar Herrens (*Jahvehs*) förbundsark och de ställde ner Guds (*Elohims*) ark, men Evjatar gick upp, till dess hela folket hade gått förbi ut ur staden.

²⁵ Och kungen sa till Tsadoq: "Bär tillbaka Guds (*Elohims*) ark till staden. Om jag finner nåd (*oförtjänt kärlek* – *hebr. chen*) i Herrens (*Jahvehs*) ögon ska han föra mig tillbaka och visa mig både den och hans boning,

²⁶ men om han säger detta: Jag har ingen glädje i dig, se, här är jag (*jag tar ansvar*), låt honom göra med mig det som är gott i hans ögon." [*"här är jag" hebr. hineni betyder att stå till förfogande och att ta ansvar, se 1 Mos 22:1.*]

²⁷ Och kungen sa till prästen Tsadoq: "Ser du? Återvänd till staden i frid (*shalom*) och Achimaats, din son och Jehonatan, Evjatars son, dina två söner med dig.

²⁸ Se jag dröjer kvar på slätten i öknen till dess det kommer ett ord från dig att berätta för mig."

²⁹ Tsadoq och Evjatar bar tillbaka Guds (*Elohims*) ark till Jerusalem och de stannade där.

³⁰ Och David gick upp på Olivbergets sluttning och grät medan han gick upp och han hade sitt huvud täckt och gick barfota. Och hela folket som var med honom täckte sina huvuden och de gick upp och grät medan de gick upp.

³¹ Och man berättade för David och sa: "Ahitofel är bland dem som konspirerar med Avshalom." Och David sa: "Herre (*Jahveh*) jag ber dig, vänd Achitofels råd till dåraktighet."

³² Och det skedde när David kommit till toppen av sluttningen, där Gud (*Elohim*) brukar vördas, se Choshaj, arkiten, kom och mötte honom med sin mantel sönderriven och jord på sitt huvud.

³³ Och David sa till honom: "Om du går vidare med mig blir du en börda för mig,

³⁴ men om du återvänder till staden och säger till Avshalom: Jag ska bli din tjänare, o kung som jag har varit din fars tjänare tidigare, så ska jag nu vara din tjänare. Och du ska omintetgöra åt mig Achitofels råd.

³⁵ Och med dig där har du Tsadoq och Evjatar, prästerna. Därför ska det vara så att allt som du hör från kungens hus ska du berätta för Tsadoq och Evjatar, prästerna.

³⁶ Se, de har hos sig sina två söner, Achimaats, Tsadoqs son och Jehonatan, Evjatars son, och genom dem ska de sända allt till mig så att jag får höra."

³⁷ Och Choshaj, Davids vän kom in i staden och det var vid samma tid som Avshalom var på väg in i Jerusalem.

16

¹ Och när David kommit förbi toppen [*på Olivberget*], se då mötte Tsiva, Mefivoshets tjänare honom, med ett par åsnor och på dem 200 brödkakor och 100 russinklasar och 100 sommarfrukter och ett krus med vin.

² Då sa kungen till Tsiva: "Vad menar du med det här?"

Tsiva sa: "Åsnorna är till kungens hushåll att rida på och brödet och sommarfrukten till de unga männen att äta och vinet så att de som blir svaga i öknen kan dricka."

³ Kungen frågade: "Var är din herres son?"

Tsiva svarade kungen: "Se, han vistas i Jerusalem för han sa: Idag ska Israels hus upprätta till mig min fars kungarike." *[Detta var troligtvis en lögn från Tsiva, om Mefivoshets redogörelse längre fram stämmer, se 2 Sam 19:24-30.]*

⁴ Och kungen sa till Tsiva: "Se, ditt är allt som tillhör Mefivoshet" Och Tsiva sa: "Jag ödmjukar mig själv, låt mig finna nåd (*oförtjänt kärlek* - *hebr. chen*) i dina ögon min herre kung."

Shimi förbannar David

⁵ Och David kom till Bachorim. Se, där kom det ut en man som tillhörde Sauls hus släkt, vars namn var Shimi, Geras son. Han kom ut och förbannade oavbrutet när han kom.

⁶ Och han kastade stenar mot David och mot kung Davids tjänare och hela folket och alla mäktiga män (*män i sina bästa år, fulla av egen styrka och kraft*) som var på hans högra och hans vänstra *[sida]*.

⁷ Och detta sa Shimi när han förbannade: "Försvinn, försvinn, du blodsmän *[som har blod på dina händer]*, du usle (*värdelöse, fördärvets man* - *hebr. belijaal*)!

⁸ Herren (*Jahveh*) har låtit komma över dig Sauls hus blod, i vars ställe du har regerat, och Herren (*Jahveh*) har gett kungariket i din son Avshaloms

hand, och se du har fångats i din egen ondska eftersom du är en blodsman.”

⁹ Och Avishaj, Tserojahs son, sa till kungen: ”Varför ska denna döda hund förbanna min herre kungen? Låt mig gå över, jag ber dig, och ta av hans huvud.”

¹⁰ Och kungen sa: ”Vad har jag att göra med dig Tserojahs son? Låt honom förbanna, eftersom Herren (*Jahveh*) har sagt till honom: Förbanna (*vanära* – *hebr. klal*) David. Vem ska då säga: Varför har du gjort så?”

¹¹ Och David sa till Avishaj och till alla sina tjänare: ”Se, min son som kom från min kropp, söker min själ (*mitt liv*). Hur mycket mer nu denna benjaminit? Låt honom vara och låt honom förbanna, för Herren (*Jahveh*) har sagt till honom.

¹² Det kan hända att Herren (*Jahveh*) ska se på mina ögon och att Herren (*Jahveh*) ska gengälda mig gott för hans förbannelse av mig idag.”

¹³ Och David och hans män gick längs vägen, och Shimi gick bredvid på bergssluttningen mittemot honom och förbannade medan han gick och kastade stenar och stoft [*grus*] mot honom.

¹⁴ Och kungen och hela folket som var med honom blev trötta och han vederkvickte sig där.

Råd från Achitofel

¹⁵ Och Avshalom och hela folket, Israels män, kom till Jerusalem och Achitofel med honom.

¹⁶ Och det skedde när Choshaj, arkiten, Davids vän, hade kommit till Avshalom att Choshaj sa

till Avshalom: "Länge leve kungen, länge leve kungen."

¹⁷ Och Avshalom sa till Choshaj: "Är detta din nåd (*kärleksfull omsorg* – *hebr. chesed*) mot din vän? Varför gick du inte med din vän?"

¹⁸ Och Choshaj sa till Avshalom: "Nej, men den som Herren (*Jahveh*) och detta folk och alla Israels män har valt, han ska det bli och med honom vill jag vara.

¹⁹ Och för det andra, vem ska jag tjäna? Ska jag inte tjäna inför hans son? Som jag tjänade inför din far så ska jag vara inför ditt ansikte."

²⁰ Och Avshalom sa till Achitofel: "Ge ditt råd, vad ska jag göra?"

²¹ Och Achitofel sa till Avshalom: "Gå in till din fars konkubiner, som han har lämnat för att vakta huset, och hela Israel ska höra att du avskyr din far, då ska de få starka (*fasta, säkra, tappra*) händer, alla som är med dig."

²² Så de satte upp ett tält åt Avshalom på husets tak och Avshalom gick in till sin fars konkubiner inför ögonen på hela Israel.

²³ Och Achitofels råd som han gav i de dagarna, var som om en man frågade efter Guds (*Elohims*) ord. Sådana var alla Achitofels råd även till David, även till Avshalom.

17

¹ Och Achitofel sa till Avshalom: "Låt mig nu välja ut 12 000 män och jag ska stå upp och jaga efter David i natt,

² och jag ska komma över honom när han är trött och har svaga händer och jag ska skrämma honom, och hela folket som är med honom ska fly och jag ska bara slå kungen,

³ och jag ska föra tillbaka hela folket till dig, när alla har återvänt, förutom den man du söker ska hela folket ha frid (*shalom*)."

⁴ Och hans ord behagade Avshalom väl och alla Israels äldste.

⁵ Och Avshalom sa: "Kalla, jag ber dig, även på Choshaj, arkiten och låt oss höra vad han har att säga."

⁶ När Choshaj kom till Avshalom, så talade Avshalom till honom och sa: "Här är vad Achitofel har talat [*det råd han har gett oss*]. Ska vi göra enligt hans ord eller inte? Tala du."

⁷ Så Choshaj sa till Avshalom: "Rådet som Achitofel har gett denna gång är inte gott."

⁸ Och Choshaj sa: "Du känner din far och hans män, att de är mäktiga stridsmän (*män i sina bästa år, fulla av egen styrka och kraft*) och de är förbittrade i sina själar (*sinnen*) som en björnhona som berövats sina valpar på fältet, och din far är en stridsman och övernattar inte med folket.

⁹ Se, han gömmer sig nu i något håll eller på någon plats, och det ska ske när de först överfaller dem att den som hör det ska säga: Det är slakt bland folket som följer Avshalom,

¹⁰ och även en son till krigaren, vars hjärta är som ett lejons hjärta ska smälta fullständigt, för hela Israel vet (*är väl förtrogna med*) att din far

är en mäktig krigare och de som är med honom är dugliga stridsmän.

¹¹ Men jag ger rådet att hela Israel samlas hos dig från Dan till Beer-Sheva, lika många som sanden vid havet (*omöjliga att räkna*) och att du själv (*personligen*) drar ut i strid.

¹² Så ska vi komma över honom på någon plats där han blir funnen och vi ska falla över honom som daggen faller på marken, och av honom och av alla män som är med honom ska ingen bli kvar, inte en enda.

¹³ Och om han drar sig undan till en stad ska hela Israel ta fram rep till den staden, och vi ska dra ner den till dalen till dess inte en enda liten sten blir funnen där.”

¹⁴ Och Avshalom och alla Israels män sa: ”Choshajs, arkitens råd är bättre än Achitofels råd.” För Herren (*Jahveh*) hade förordnat att omintetgöra Achitofels råd i syfte att Herren (*Jahveh*) skulle föra ondska över Avshalom.

¹⁵ Och Choshaj sa till Tsadoq och till Evjatar, prästerna: ”Detta och detta är Achitofels råd till Avshalom och Israels äldste och så här har jag gett dem råd.

¹⁶ Sänd därför snabbt och berätta för David och säg: Sov inte i natt på slätten i öknen utan i något lämpligt bergspass ovanför, annars blir kungen slukad och hela folket som är med honom.”

¹⁷ Och Jehonatan och Achimaats var i Ein-Rogel och en tjänstekvinna gick och berättade för dem, och de gick och berättade för David, för de ville inte bli sedda inne i staden.

¹⁸ Men en yngling såg dem och berättade för Avshalom och båda gick iväg snabbt och kom till en mans hus i Bachorim som hade en källa på sin gård och de gick ner dit.

¹⁹ Och kvinnan spred ut ett täcke över källans öppning och strödde grus ovanpå och ingen visste något.

²⁰ Och Avshaloms tjänare kom till husets kvinna och de sa: "Var är Achimaats och Jehonatan?" Kvinnan svarade dem: "De har gått över vattenbäcken (*hebr. michal*)."
[Ett ovanligt ord för bäck, kan vara dess namn.] Och när de hade letat och inte kunde finna dem återvände de till Jerusalem.

²¹ Och det skedde efter att de gått, att de kom upp från brunnen och gick och berättade för kung David. Och de sa till David: "Stig upp och gå genast över vattnet [*Jordanfloden*], för detta råder Achitofel över er."

²² Och David steg upp och hela folket som var med honom och gick över Jordan. Vid morgonljuset (*gryningen*) var det inte en enda av dem som inte hade gått över Jordan.

²³ Och när Achitofel såg att hans råd inte följdes sadlade han sin åsna och steg upp och gick hem till sin stad och gjorde i ordning sitt hus och hängde sig själv och han dog. Och han blev begravd i sin fars grav.

²⁴ Och David kom till Machanajim, och Avshalom gick över Jordan, han och alla Israels män med honom.

²⁵ Och Avshalom hade satt Amasa över hären istället för Joav. Amasa var son till en man vars

namn var Itra, jisraeliten som gick in till Abigal (*hebr. Avigal*) [*kortformen av Abigail*], Nachash dotter, syster till Tseroja, Joavs mor.

²⁶ Och Israel och Avshalom slog läger i Gileads land.

²⁷ Och det skedde när David kom till Machanajim, att Shovi, Nahashs son från Rabbah i ammoniternas land, och Machir, Ammiels son från Lo-Devar, och Barsillaj, en gileadit från Rogelim,

²⁸ bar fram sängar och handfat och formade (*skulpterade*) lerkärl och vete och korn och mjöl och rostad säd och bönor och linser och rostade baljfrukter

²⁹ och honung och smör (*ost*) och får och komjolk till David och till folket som var med honom till att äta, för de sa: "Folket är hungrigt och trött och törstigt i öknen."

18

Avshalom besegras

[*Stycket ramas in av hur David väntar vid porten, se vers 4 och vers 19.*]

¹ Och David räknade folket som var med honom och satte ledare över 1 000 och ledare över 100.

² Och David skickade ut folket, en tredjedel under Joavs hand och en tredjedel under Avishaj, Tserojahs sons hand, Joavs bror, och en tredjedel under gititen Itajs hand. Och kungen sa till folket: "Även jag själv ska säkert gå med er."

³ Men folket sa: "Du ska inte gå med, för om vi måste fly bryr sig ingen om ett hjärta och om hälften av oss dör bryr sig ingen om ett hjärta,

men du är som 10 000 och nu är det bättre att du undsätter oss ut från staden.”

⁴ Och kungen sa till dem: ”Vad är det bäst att jag gör i era ögon?”

Och kungen stod bredvid porten och hela folket gick ut (*i grupper*) om 100 och om 1 000.

⁵ Men kungen befallde Joav och Avishaj och Itaj och sa: ”För min skull, behandla ynglingen Avshalom varsamt.” Och hela folket hörde när kungen gav alla ledare befallning om Avshalom.

⁶ Och folket gick ut på fältet mot Israel och striden ägde rum i Efraims skog.

⁷ Och Israels folk blev slagna där inför Davids tjänare och det var en stor slakt den dagen, 20 000 män.

⁸ Och striden blev där utspridd över hela landets ansikte (*yta*) och skogen slukade mer folk än svärdet slukade den dagen.

⁹ Och Avshalom råkade hamna framför Davids tjänare. Och Avshalom red på sin mulåsna och mulåsnan gick in under de kraftiga grenarna på en terebint och hans huvud fastnade med ett stadigt grepp i terebinten och han blev hängande mellan himlarna och jorden och mulåsnan gick vidare. [*Att han fastnar med huvudet i terebintens grenar beror förmodligen på hans väldiga hår som har trasslat in sig i grenarna, se 2 Sam 14:26.*]

¹⁰ Och en man såg detta och berättade för Joav och sa: ”Se, jag såg Avshalom hängande i en terebint.”

¹¹ Och Joav sa till mannen som berättat för honom: ”Och se, du såg det och varför slog du

inte ner honom till marken? Jag skulle ha gett dig 10 stycken silver och en gördel.”

¹² Och mannen sa till Joav: ”Även om jag skulle få 1 000 stycken silver i min hand skulle jag inte sträcka ut min hand mot kungens son, för vi hörde kungen befalla dig och Avishaj och Itaj och säga: ’Var noga med att inte röra ynglingen Avshalom.’

¹³ Om jag hade agerat lögnaktigt mot min själ, och det finns ingen sak som är dold för kungen, då skulle du själv ha stått på avstånd.”

¹⁴ Och Joav sa: ”Jag kan inte stanna här med dig.” Och han tog tre pilar i sin hand och kastade dem genom Avshaloms hjärta medan han fortfarande levde, hängande i terebinten.

¹⁵ Och tio ynglingar som bar Joavs rustning omkringade och slog Avshalom och dödade honom.

¹⁶ Och Joav blåste i shofaren och folket återvände från att jaga efter Israel, för Joav höll tillbaka folket.

¹⁷ Och de tog Avshalom och slängde honom i en stor grop i skogen och samlade en stor hög med stenar över honom. Och hela Israel flydde var och en till sitt tält.

¹⁸ Och Avshalom hade under sin livstid rest upp en pelare åt sig som finns i Kungadalen, för han sa: ”Jag har ingen son som bevarar mitt namn i hågkomst.” Och han gav pelaren sitt eget namn och den kallas Avshaloms hand till denna dag.

David sörjer

19 Och Achimaats, Tsadoqs son sa: "Låt mig löpa och bära nyheten till kungen hur Herren (*Jahveh*) har hämnats honom hans fiender."

20 Men Joav sa till honom: "Du ska inte bära några nyheter idag, men du ska bära nyheter en annan dag, men idag ska du inte bära några nyheter eftersom kungens son är död."

21 Och Joav sa till kushiten: "Gå och berätta för kungen vad du har sett." Och kushiten böjde sig ner inför Joav och sprang iväg.

22 Och en gång till sa Achimaats, Tsadoqs son till Joav: "Varför låter du inte mig, jag ber dig, låt även mig springa efter kushiten." Och Joav sa: "Varför vill du springa min son, du kommer inte att få någon belöning för dessa nyheter?"

23 "Vad hindrar att jag springer?"

Men han [*Joav*] svarade honom: "Spring." Och Achimaats sprang vägen över slätten och hann före kushiten.

24 Under tiden David satt mellan de två portarna, gick väktaren upp på taket till porten på muren och lyfte upp sina ögon och såg, och se, en man sprang ensam.

25 Väktaren ropade och berättade för kungen.

Kungen sa: "Om han är ensam har han nyheter i sin mun." Och han kom i snabb takt närmare.

26 Och väktaren sa: "Se, en annan man springer ensam."

Och kungen sa: "Han har också nyheter."

27 Och väktaren sa: "Det ser ut som löpstilen hos den främre är som Achimaats, Tsadoqs sons

löpstil." Och kungen [*David*] sa: "Han är en bra man och kommer med goda nyheter."

²⁸ Och Achimaats ropade och sa: "Shalom (*allt är väl*)!" Sedan böjde han sig ner inför kungen med sitt ansikte mot marken och sa: "Välsignad är Herren, din Gud (*Jahveh Elohim*), som har överlämnat männen som reste sig (*lyfte sina händer*) mot min herre kungen."

²⁹ Och kungen sa: "Är det väl med ynglingen Avshalom?" Och Achimaats svarade: "När Joav sände kungens tjänare och mig, din tjänare såg jag ett stort tumult, men jag vet inte vad det var."

³⁰ Och kungen sa: "Stig åt sidan och stå där." Och han gick åt sidan och stod still.

³¹ Och se, kushiten kom och kushiten sa: "Nyheter till min herre kungen, för Herren (*Jahveh*) har hämnats dig idag på alla dem som reste sig upp mot dig."

³² Och kungen sa till kushiten: "Är det väl med ynglingen Avshalom?"

Och kushiten svarade: "Min herre kungens fiender och alla som reste sig mot dig för att skada dig är som den ynglingen är."

³³ Och kungen blev mycket upprörd och gick upp i kammaren ovanpå porten och grät och när han gick sa han: "Min son Avshalom, min son, min son Avshalom! Om jag hade fått dö i ditt ställe Avshalom min son, min son!"

19

¹ Och man berättade för Joav: "Se, kungen gråter och sörjer Avshalom."

² Och segern den dagen vändes i sorg för hela folket, för folket hörde sägas den dagen: "Kungen sörjer sin son."

³ Och folket smög den dagen in i staden, som folk som skäms när de drar sig undan och flyr i strid.

⁴ Och kungen täckte sitt ansikte och kungen ropade med hög röst: "Min son Avshalom, Avshalom, min son, min son!"

⁵ Och Joav kom in i huset till kungen och sa: "Du har idag dragit skam över alla dina tjänares ansikten, som idag har räddat ditt liv och livet på dina söner och dina döttrar och livet på dina fruar och livet på dina konkubiner,

⁶ i det att du älskar dem som hatar dig och hatar dem som älskar dig. Eftersom du idag har berättat att furstar och tjänare ingenting är för dig. För jag vet idag att om Avshalom hade levt och vi alla hade dött idag, skulle det ha behagat dig väl.

⁷ Stå nu upp, gå ut och tala till dina tjänares hjärtan, för jag bedyrar i Herren (*Jahveh*), om du inte går ut, kommer inte en man att bli kvar hos dig över natten, och det blir värre för dig än allt ont som har drabbat dig från din ungdom till nu."

David återvänder

⁸ Och kungen steg upp och satt i porten. Och man berättade för folket och sa: "Se, kungen sitter i porten", och hela folket kom inför kungens

ansikte. Men Israel hade flytt varje man till sitt tält.

⁹ Men hela folket kivades (*tvistade*) i alla Israels stammar och sa: "Kungen räddade oss ur våra fienders hand och han räddade oss ur filistéernas hand, men nu har han flytt från landet för Avshalom.

¹⁰ Och Avshalom som vi smorde till kung över oss dog i striden. Och nu, varför sägs det inte ett ord om att föra kungen tillbaka?"

¹¹ Och kung David sände bud till Tsadoq och till Evjatar, prästerna och sa: "Tala till de äldste i Juda och säg: Varför är ni de sista att föra kungen tillbaka till hans hus?" För Israels tal hade kommit till kungen, att föra honom till hans hus.

¹² "Ni är mina bröder, ni är mina ben och mitt kött, varför ska ni då vara de sista att föra kungen tillbaka?"

¹³ Och säg till Amasa: "Är du inte mitt ben och mitt kött? Må Gud (*Elohim*) göra så mot mig och mer därtill, om du inte blir ledare över armén inför mig oavbrutet i Joavs ställe."

¹⁴ Och han böjde alla Juda mäns hjärtan, som om de vore en man, så att de sände bud till kungen: "Kom tillbaka, du och alla dina tjänare!"

¹⁵ Och kungen återvände och kom till Jordan.

Och Juda kom till Gilgal för att gå och möta kungen och föra kungen över Jordan.

¹⁶ Och benjaminiten Shimi, Geras son, som kom från Bachorim, skyndade sig att komma ner med Juda män för att möta kung David.

17 Och där var 1 000 män från Benjamin med honom, och Tsiva, husets tjänare, och hans 15 söner och hans 12 tjänare med honom. Och de rusade ner i Jordan [*och korsade den*] före kungen.

18 Och de gick fram och tillbaka vid vadstället för att föra över kungens hushåll och göra det som var gott i hans ögon.

När Shimi, Geras son, skulle gå över Jordan, föll han ner inför kungens ansikte.

19 Han sa till kungen: "Låt inte min herre tillräkna mig synd, kom inte heller ihåg det som din tjänare gjorde orättfärdigt den dagen min herre kungen gick ut från Jerusalem, så att kungen skulle ta det till sitt hjärta.

20 För din tjänare visste inte att han syndade. Se därför har jag kommit först av alla idag från hela Josefs hus [*de norra stammarna*] för att gå ner och möta kungen."

21 Men Avishaj, Tserojahs son svarade och sa: "Borde inte Shimi dödas för detta, eftersom han förbannade Herrens (*Jahvehs*) smorde?"

22 Och David sa: "Vad har jag att göra med dig, Tserojahs son, att du idag skulle bli min advokat? Ska någon man dödas i Israel idag? Vet inte jag att jag är Israels kung idag?"

23 Och kungen sa till Shimi: "Du ska inte dö." Och kungen gav honom sin ed.

24 Och Mefivoshet, Sauls barnbarn (*son*), kom ner för att möta kungen [*David*] och han hade inte haft skor på sina fötter, inte klippt skägget och inte tvättat sina kläder från den dag kungen

lämnade till dagen då han kom hem i frid (*shalom*).

²⁵ Och det skedde när han kom till Jerusalem för att möta kungen att kungen sa till honom: "Varför gick du inte med mig Mefivoshet?"

²⁶ Och han [*Mefivoshet*] sa: "Min herre kungen, min tjänare [*Tsiva*] bedrog mig [2 Sam 16:3], för din tjänare sa: Jag ska sadla en åsna åt mig så att jag kan rida på den och gå med kungen eftersom din tjänare är lam.

²⁷ Och han har förtalat din tjänare för min herre kungen, men min herre kungen är en Guds (*Elohims*) ängel (*budbärare*), gör därför det som är gott i dina ögon.

²⁸ Trots att hela min fars hus förtjänade döden i min herre kungens hand, satte du din tjänare bland dem som äter vid kungens eget bord. Vilken rätt har jag till det? Och till att klaga till kungen?"

²⁹ Och kungen [*David*] sa till honom [*Mefivoshet*]: "Varför talar du vidare om detta? Jag säger: Du och *Tsiva* ska dela marken."

[David fullföljer sitt löfte mot Tsiva (2 Sam 16:4), men hans agerande gentemot Mefivoshet är inte rätt. Talmud betraktar detta som ett enormt misslyckande från kung Davids sida. För denna felbedömning straffade Gud senare David genom att dela hans land i två delar under hans sonson Rehabeams dagar. Intellectuellt visste David att Tsiva hade vilselett honom med det elaka förtalet av Mefiboshet. Men den känslomässiga effekten av den ilska han ursprungligen hade känt när

han hörde att Jonatans son hade förrått honom dröjde sig kvar inom honom..]

³⁰ Och Mefivoshet sa till kungen: "Låt honom ta allt eftersom min herre kungen har kommit hem i frid (*shalom*) till sitt eget hus."

³¹ Och Barzilaj, gileaditen, kom ner från Roglim och han gick till Jordan med kungen för att föra honom på vägen över Jordan.

³² Och Barzilaj var en mycket gammal man, 80 år, och han hade försett kungen med förnödenheter under tiden som han låg i Machanajim, eftersom han var en mycket stor man.

³³ Och kungen sa till Barzilaj: "Kom över med mig och jag ska försörja dig med mig i Jerusalem."

³⁴ Och Barzilaj sa till kungen: "Hur många är dagarna av åren i mitt liv, att jag skulle gå upp med kungen till Jerusalem?"

³⁵ Jag är idag 80 år, kan jag skilja mellan gott och ont? Kan din tjänare känna smaken av vad jag äter eller av vad jag dricker? Kan jag fortfarande höra rösten av en man som sjunger eller en kvinna som sjunger? Varför ska då din tjänare bli en börda för min herre kungen?

³⁶ Din tjänare ska bara gå över Jordan med kungen, och varför skulle kungen återgälda mig med en sådan belöning?

³⁷ Låt din tjänare, jag ber dig, återvända så att jag kan dö i min egen stad, vid min fars och mors grav. Men se din tjänare Kimham, låt honom gå

över med min herre kungen och gör mot honom vad som är gott i dina ögon.”

³⁸ Och kungen svarade: ”Kimhan ska gå över med mig och jag ska göra mot honom vad som är gott i dina ögon och vadhelst du ber mig om ska jag göra för dig.”

³⁹ Och hela folket gick över Jordan och kungen gick över, och han kysste Barzilaj och välsignade honom, och han återvände till sin egen plats.

⁴⁰ Och kungen gick över till Gilgal och Kimham gick över med honom. Och hela Juda folk förde över kungen och hälften av Israels folk.

⁴¹ Och se, alla Israels män kom till kungen och sa till kungen: ”Varför har våra bröder Juda män stulit bort dig och fört kungen och hans hushåll över Jordan och alla Davids män med honom?”

⁴² Och alla Juda män svarade Israels män: ”Eftersom kungen är nära släkting till oss, varför är ni arga för denna sak? Har vi ätit på kungens bekostnad eller har någon gåva getts till oss?”

⁴³ Och Israels män svarade Juda män och sa: ”Vi har tio delar (*ordagrant tio händer är till oss*) av kungen och även i David mer än ni. Varför föraktar ni oss (*gör oss lätta*) och inte låter denna sak vara först till oss att föra hem kungen?”

Men Juda mäns ord var hårdare än Israels mäns ord.

20

Shevas revolt

¹ Och där mötte dem en usel (*värdelös – hebr. belijaal*) man vars namn var Sheva, Bichris son, en man från Benjamin. [*Sheva var från samma stam som Saul, kanske t.o.m. en släkting, se 1 Sam 9:1.*] Och han blåste i shofaren och sa:

”Vi har ingen del i David
och vi har inget arv i Jishajs son.
Var och en till sitt tält, Israel!”

² Då lämnade alla Israels män (*ordagrant: gick upp från att följa*) David och följde [*istället*] Sheva, Bichris son. Men Juda män höll sig till sin kung [*David*], från Jordan till Jerusalem.

³ Och David kom till sitt hus i Jerusalem och kungen tog de tio kvinnorna, sina konkubiner, som han lämnat för att ta hand om huset och satte dem i en egen avdelning och gav dem underhåll, men han gick inte in till dem. De levde instängda i änkestånd till den dag de dog.

⁴ Och kungen sa till Amasa: ”Kalla samman Juda män inom tre dagar och var du på denna plats.”

⁵ Och Amasa gick och kallade samman Juda män, men han dröjde längre än den utsatta tiden som han hade fått bestämd åt sig.

⁶ Och David sa till Avishaj: ”Nu kommer Sheva, Bichris son, att göra oss mer ont än Avshalom gjorde. Ta din herres tjänare och jaga efter honom, annars intar han befästa städer och undkommer våra ögon.”

⁷ Och Joavs män gick ut efter honom och keretiterna och peletiterna och alla mäktiga män

(män i sina bästa år, fulla av egen styrka och kraft), och de gick ut från Jerusalem för att jaga efter Sheva, Bichris son.

⁸ När de var vid den stora stenen som är i Givon kom Amasa ut och mötte dem. Och Joav var omgjordad med sin rustning som han tagit på sig och på den fanns en gördel med ett svärd fastspänt på höften i dess skida, och när han gick fram föll det ut.

⁹ Och Joav sa till Amasa: "Shalom (är det väl med dig) min bror." Och Joav tog Amasa i skägget med sin högra hand för att kyssa honom.

¹⁰ Men Amasa tänkte inte på svärdet som var i Joavs hand, han slog honom med det i ljumsken och hans inälvor kom ut och han slog honom inte igen och han dog. Och Joav och hans bror Avishaj jagade efter Sheva, Bichris son.

¹¹ Och en man stod vid honom från Joavs ynglingar och sa: "Den som är för (sympatiserar med) Joav och den som är för David, han ska följa Joav!"

¹² Och Amasa låg och vred sig (rullade runt) i sitt blod mitt på huvudvägen. Och när mannen såg att allt folket stod still, bar han [mannen som talade i vers 11] bort Amasa från huvudvägen ut på fältet och han kastade en mantel över honom, eftersom han såg alla som kom över honom stå stilla.

¹³ När han var flyttad från huvudvägen gick hela folket efter Joav för att jaga efter Sheva, Bichris son.

¹⁴ Och han gick genom alla Israels stammar till Avel och Beit-Maacha och alla beriterna, och de samlade ihop sig och gick efter honom.

¹⁵ Och de kom och belägrade honom i Beit-Maachas Avel och de kastade upp en vall mot staden och de stod uppgivna, och hela folket som var med Joav slog på muren för att riva ner den.

¹⁶ Och en vis kvinna ropade från staden: "Lyssna, lyssna, jag ber er, jag säger till er, till Joav, kom hit så att jag kan tala med er."

¹⁷ Och han kom nära henne och kvinnan sa: "Är du Joav?"

Han svarade: "Det är jag."

Hon sa till honom: "Hör din tjänarinnas ord."

Han sa: "Jag lyssnar."

¹⁸ Och hon talade och sa: "Talarna som talade från början (*förr i tiden*) sa: De som frågar, frågar om råd i Avel, så avgjorde man (*en dispyt eller frågeställning*).

¹⁹ Vi är de mest fridsamma och trogna i Israel, och du försöker förgöra en moderstad (*viktig central stad*) i Israel. Varför vill du förstöra Herrens arv?

²⁰ Och Joav svarade och sa: "Vare det fjärran från mig att jag skulle sluka och att jag skulle tillspilloge.

²¹ Saken är inte sådan. Men en man från Efraims bergsbygd, Sheva, Bichris son, har lyft sin hand mot kungen, mot David. Ge oss honom och vi ska lämna staden."

Kvinnan sa till Joav: "Se, hans huvud ska kastas till er över muren."

²² Och kvinnan gick till hela folket i sin vishet. Och de högg av huvudet från Sheva, Bichris son, och kastade det till Joav. Och han blåste i shofaren och de lämnade staden var man till sitt tält. Och Joav återvände till Jerusalem, till kungen.

Davids närmsta ledare

[Detta är andra uppräknningen av Davids närmaste ledare i Samuelsboken, se 2 Sam 8:15-18.]

²³ Och Joav ledde (*var över*) hela Israels armé [*2 Sam 8:15*]

och Benajaho, Jehojudas son, ledde (*var över*) keretiterna

och ledde (*var över*) peletiterna,

²⁴ och Adoram ledde (*var över*) leviterna och Jehoshafat, Achilods son, var sekreterare,

²⁵ och Sheva var skrivare

och Tsadoq och Evjatar var präster,

²⁶ och även Ira, jairiten, var präst till David. *[Namnet Ira betyder "stadens väktare", han var en präst (hebr. kohen) i det kungliga huset. Iras söner nämndes i uppräknningen i 2 Sam 8:18.]*

21

Slutet på Davids styre

Hungersnöd på grund av Sauls krig

¹ Och det var en hungersnöd i Davids dagar, tre år, år efter år, och David sökte Herrens (*Jahvehs*) ansikte. Och Herren (*Jahveh*) sa: "Det är för

Saul och för blodet från hans hus eftersom han dödade givoniterna.”

² Och kungen kallade på givoniterna och sa till dem, - givoniterna tillhörde inte Israels söner utan var en kvarleva från amoréerna och Israels söner hade gett sin ed till dem, men Saul sökte att döda dem i sin nitälskan för Israels söner och Juda, -

³ och David sa till givoniterna: ”Vad ska jag göra för er? Och hur ska jag bringa försoning så att ni kan välsigna Herrens (*Jahvehs*) arv?”

⁴ Och givoniterna sa till honom: ”Det handlar inte om silver eller guld mellan oss och Saul eller hans hus. Det är inte heller vår sak att döda någon man i Israel.” Och han sa: ”Vad säger ni att jag ska göra för er?”

⁵ Och de sa till kungen: ”Mannen som gjorde slut på oss och som rådslog mot oss, så att vi har upphört från att vara inom några av Israels gränser,

⁶ låt sju män av hans söner ges till oss, och vi ska hänga upp dem till Herren (*Jahveh*) i Sauls Giva, Herrens (*Jahvehs*) utvalda.”

Så kungen sa: ”Jag ska ge er dem.”

⁷ Men kungen räddade Mefivoshet, Jonatans son, Sauls son, eftersom Herrens (*Jahvehs*) ed fanns mellan dem, mellan David och Jonatan, Sauls son.

⁸ Och kungen tog Ritspas, Ajas dotters, två söner som hon födde till Saul, Armoni och Mefivoshet och Sauls dotter Michals fem söner som hon fött till Adriel, Barzilajis son me-cholatiten,

⁹ och han gav dem i givoniternas hand och de hängde dem på berget inför Herrens (*Jahvehs*) ansikte och de föll alla sju tillsammans. Och de dödades under skördedagarna [*april/maj*], på den första dagen i början på kornskörden. [*Detta sker på förstlingsfruktens dag, jom ha-bikkurim.*]

¹⁰ Och Ritspa, Ajas dotter, tog säcktyg och spred ut åt sig på klippan från början av skörden till dess vatten hällades ut på det från himlarna, och hon tillät inte himmelens fåglar att vila på det på dagen och inte fältets djur på natten. [*Normalt sett regnar det inte i Israel från det att kornskörden börjar på våren till dess att hela skörden är avslutad på hösten efter högtiderna. Från slutet på mars till slutet på oktober i vår kalender.*]

¹¹ Och man berättade för David vad Ritspa, Ajas dotter, Sauls konkubin hade gjort.

¹² Och David gick och tog Sauls ben och hans son Jonatans ben från männen i Javesh-Gilead, som hade stulit dem från den öppna platsen vid Beit-Shan, där filistéerna hade hängt dem, den dagen filistéerna slog Saul i Gilboa.

¹³ Och han förde upp dem därifrån, Sauls ben och Jonatans, hans sons, ben, och samlade benen från dem som var hängda.

¹⁴ Och de begravde Sauls ben och Jonatans, hans sons, ben, i Benjamins land i Tsela i hans far Kish grav. Och de gjorde allt som kungen befälde. Och därefter var Gud (*Elohim*) bönhörd för landet.

*Davids hjältar**(2 Sam 23:8-39; 1 Krön 20:4-8)*

¹⁵ Och filistéerna var åter i krig med Israel, och David gick ner och hans tjänare [*soldater*] med honom och stred mot filistéerna. Men David blev trött.

¹⁶ Så Jishbi-Benov – som var barn till rafaerna (*jätten – hebr. ha-rapha*), vars spjut hade vikten av 300 shekel brons i vikt [*3,4 kg*], han hade omgjordat sig med en ny rustning – tänkte döda David. [*1 Krön 20:4*]

¹⁷ Men Avishaj, Tserojahs son, hjälpte honom [*David*] och slog filistén och dödade honom. Och Davids män gav sin ed till honom och sa: "Du ska inte gå ut med oss i strid igen, så att du inte utsläcker Israels lampa."

¹⁸ Och det skedde efter detta att det var strid med filistéerna i Gov [*betyder: cistern; kan vara Gezer – en handelsstad halvvägs mellan Joppe och Jerusalem, se 1 Krön 20:4*]. Vid den tiden slog Sibbechaj, kushatiten, Saf [*Sippaj, se 1 Krön 20:4*] som var barn till rafaerna (*en jätte*).

¹⁹ Och det blev åter strid med filistéerna vid Gov. Och Elchanans hand, Jaare-Oregims son, betlehemiten, slog gititen [*en bror till*] Goliat, vars spjut hade ett handtag som en vävbom. [*1 Krön 20:5 förtydligas att detta var en bror till den Goliat som David tidigare hade slagit, se 1 Sam 17.*]

²⁰ Sedan det blev åter strid i Gat. Där fanns en hjälte som hade 6 fingrar på varje hand och 6 tår på varje fot – totalt 24 [*fingrar och tår*], och även han var född till rafaerna (*en jätte*).

²¹ Och när han hånade Israel [*Israels armé, på liknande sätt som Goliat gjort tidigare, se 1 Sam 17:10*], slog Jehonatan, en son till Davids bror Shimeah, honom. [*1 Krön 20:7; Shimeah var David fader Jesses tredje son, se 1 Krön 2:13.*]

²² Dessa fyra [*Jishbi-Benov, Sibbechaj, Goliats bror och mannen med 6 fingrar och 6 tår*] var födda till rafeerna (*jättarna*) i Gat och de föll för Davids hand och genom hans tjänares hand. [*1 Krön 20:8*]

22

Davids sång – tack för segern

¹ David talade till Herren (*Jahveh*), denna sångs ord den dag då Herren räddat honom ur alla fienders hand, och ur Sauls hand (*grepp*).

[Denna sång finns också som en psalm, se Ps 18.

Några skillnader:

hand – hebr. kaf 2 Sam 22:1, jad i Ps 18:1.

ropa – hebr. qara 2 Sam 22:7, sawa i Ps 18:7

klippa förutom – mibbalade” 2 Sam 22:32, zulati i Ps 18:32.

Struktur: Sången är uppbyggd som en kiasm i flera nivåer.

A Inledande lovprisning, vers 2-7

B Guds ingripande, vers 8-20

C Guds trofasthet, vers 21-30

B Gud ger kraft, vers 31-46

A Avslutande lovprisning, vers 47-51]

Inledande lovprisning

² Han [David] sa: Herren (Jahveh) är
min bergsklyfta (ointagliga bergskam, skyddade plats)

och min borg (mitt starka fäste)
och min räddare (befriare).

³ Min Gud (Elohim)
min klippa (fasta punkt; mitt massiva berg) –
till vilken jag tar min tillflykt [Matt 7:24],
min sköld,
min frälsnings horn [hornet på en vild ox är
en metafor för militär styrka och seger] och
mitt försvarstorn (värn; min fästning, säkra
höjd)

mitt värn (min tillflykt, upphöjd plats, högt på
ett berg)

min frälsare (räddare)!

Du räddade mig från våldet (ondskan).

⁴ Halleluja (värdig att prisas, allt lov till dig)!

Jag ropade (höjde min röst i bön) till Herren
(Jahveh) och blev räddad från mina fiender.

⁵ Dödens rep omslöt mig,
Belials flod (de ondskefulla kaotiska, sataniska)
strömmarna (det forsande vattnet) förskräckte
(angrep) mig [ville dränka mig].

⁶ Sheols (underjordens) rep virades (snärjdes)
runt mig,
dödens fällor konfronterade mig (snaror kastades mot mig).

*[Vers 5-6 formar en väl strukturerad kiasm med
fyra uttryck för döden och fyra verb för hur den*

omslöt, förskräckte, virade och konfronterade David, se Ps 18:5-6.]

⁷ I min nöd (ångest, förtvivlan) ropade (höjde min röst i bön) jag till Herren (Jahveh),

jag skrek ut (ropade efter hjälp) till min Gud (Elohim).

Han hörde min röst från sitt tempel [vers 10 antyder att det är Guds himmelska tempel som åsyftas],

mitt kvalfyllda skrik till honom (rop efter hjälp i djup vanda) nådde hans öron.

Guds ingripande

(Ps 18)

⁸ Då gungade jorden (upp och ner) och den skakade,

bergens grundvalar darrade och skakade, eftersom han var vred (upptänd av ilska).

⁹ Rök steg upp ur hans näsa,

och förtärande eld från hans mun,
glödande kol slungades ut (antändes).

¹⁰ Han böjde himlarna (krökte universum) och kom ner,

och han steg ner med mörka moln under sina fötter.

[Det hebreiska ordet för "böjde" är nata som betyder att expandera och spänna ut. Bibeln beskriver hur himlarna och universum böjs/kröks. Här antyds att det verkar finnas fler än de tre rumsdimensionerna. I början på 1900-talet formulerade Einstein relativitetsteorin, med tiden som en fjärde dimension, vilket resulterar

i "krökta rum". Här anar vi hur Gud kan stå utanför tiden och känna till slutet från början (Jes 46:10), och samtidigt finnas i tiden. Idag talar forskare ofta om tio dimensioner med bl.a. ljus, supergravitation, elektromagnetism, supersträngteori, osv.]

¹¹ Han besteg en kerub [bevingat himmelskt väsen, se 1 Mos 3:24; 1 Kung 6:24-27; Hes 1:4-28; 10:20] och flög.

Han svävade fram på vindens vingar.

¹² Han svepte (*dolde*) sig i mörker (*den mörka stormen var som en slöja*),

som ett tält (*hydda, täckande skydd av tillfällig natur – hebr. sukka*) runt sig,

mörka vattensamlingar, täta (*tjocka*) moln i skyn.

¹³ Från strålglansen (*det bländande skenet*) framför honom flammade glödande kol (*klot av eld, blixtar*).

¹⁴ Herren (*Jahveh*) dundrade i (*från*) himlarna, och den Högste (*Elion*) lät sin stämma höras.

¹⁵ Han sköt sina pilar och skingrade dem [*fjenderna*],

flammande blixtar förvirrade dem (*panik och tumult bröt ut*).

¹⁶ Havsdjupen exponerades (*havets strömmar*), jordens inre delar blottades vid ditt härskri (*tillrättavisning, när du dånat med hög röst*), Herre (*Jahveh*),

genom din kraftiga utblåsning från din näsa. [*Effekterna av en stor jordbävning med sprickor, slukhål och avgrundsdjup målas upp.*]

17 Han sträckte sig ner från höjden [*med sin hand*], tog tag i mig,

drog mig upp (*hebr. masha, samma ord som Mose, vars namn just betyder räddad från vattnet, se 2 Mos 2:10*)

från många (*stora*) vatten.

[*De stora haven är ofta en symbol på folk och nationer, se Upp 17:15.*]

18 Han räddade mig från min starke fiende [*i Davids fall Saul, se 1 Sam 31:1-4*],

och från dem som hatade mig, för de var mig övermäktiga.

19 De konfronterade när jag var som svagast (*när jag var som en belägrad stad*),

men Herren blev mitt stöd.

[*Ordet "stöd" används i Jer 3:1 om hjälpsändningar med förnödenheter och vatten till det belägrade Jerusalem.*]

20 Han förde mig ut i frihet (*en rymlig plats, stora vidder*) [*en efterlängtd kontrast efter att ha suttit instängd i en belägrad stad*],

han räddade mig, för han älskar (*finner glädje i*) mig.

Guds trofasthet

21 Herren (*Jahveh*) har behandlat mig (*låt mig få växa och mogna, gett mig lön*) efter min rättfärdighet,

på grund av mina rena händer (*eftersom mina handlingar är oskyldiga*) har han upprättat (*fört tillbaka, belönat*) mig.

22 Eftersom jag har följt (*vaktat på*) Herrens vägar (*skyddat, lytt hans bud*)

och inte agerat ogudaktigt och avfallit från min Gud;

²³ Eftersom jag har haft hans domar för ögonen,

och inte vikit av från hans regler.

²⁴ Jag har varit uppriktig (*helhjärtad, levt med integritet*) inför honom,

och hållit mig borta (*vaktat på min väg, skyddat mig*) från synd (*skuld, straff*).

[Ordet för uppriktig är "tamim". Huvudbetydelsen är att vara hel, fulltalig, utan någon brist. När ordet används om Gud beskriver det hans helhet och felfrihet. När det används om människor beskriver det inte någon som är helt utan synd, utan någon som är ärlig och har integritet där ord och handlingar hör ihop. Någon som är en hel människa med allt vad det innebär, det finns inga dolda rum, baktankar eller något gömt. Ordet för synd är ett brett ord som ordagrant handlar om att vika av från vägen. Betydelsen är rik och innefattar både synden, skammen och straffet.]

²⁵ Därför har Herren (*Jahveh*) behandlat mig (*låt mig få växa och mogna, gett mig lön*) efter min rättfärdighet,

på grund av mina rena händer (*eftersom mina handlingar är oskyldiga*)

inför hans ögon har han upprättat (*fört tillbaka, belönat*) mig.

26 Mot den trofaste (*helige, barmhärtige, kärleksfulle*) [*Ordet har samma rot som chesed som betyder nåd och omsorgsfull kärlek*]

visar du dig trofast (*helig, barmhärtig, kärleksfull*).

Mot den uppriktige (*helhjärtade, ärlige, sanne*) [*Ordet för uppriktig är tamim, se vers 24*]

visar du dig uppriktig (*helhjärtad, ärlig, sann*).

27 Mot den som renat sig (*som en metall som hettats upp och orenheterna avlägsnats*),

visar du dig ren,

men mot den moraliskt fördärvade (*korrupte, förvridne, som medvetet väljer fel väg*),

visar du dig subtilt (*motsatt, antagonistisk, i strid mot*).

28 Du befriar (*räddar*) ett förtryckt (*ödmjukt*) folk,

men dina ögon fäster du på de stolta och du tar ner dem (*tvingar dem till ödmjukhet*).

29 För du är min lampa [*som håller mig vid liv, fysiskt och andligt*], Herre (*Jahveh*).

Min Gud (*Jahveh*) lyser upp mitt mörker.

30 För med (*i*) dig kan jag attackera (*springa mot*) en armé (*en fiendes barrikad*),

med min Gud (*Elohim*) kan jag storma (*hoppa över*) en mur. [*Fil 4:13*]

Gud ger kraft

31 Vad gäller Gud (*El*) [*den ende sanne Guden*] – hans väg (*sätt att agera*) är utan brist (*har integritet*),

Herrens löftesord (*hebr. imrah*) har visat sig vara sanna (*är provade*) [*Ps 12:7*],

han är en sköld för alla som tar sin tillflykt i honom.

³² För vem är Gud (*El*) förutom Herren (*Jahveh*),
och vem är en klippa (*berg, en säker och stabil grund*) utom vår Gud (*Elohim*)?

³³ Gud (*El*) som är mitt starka fäste
och gjorde min väg utan brist (*hjälp**te mig att vandra med integritet, gjorde mig helhjärtad, ärlig*).

³⁴ Som gjorde mina fötter [*snabba och smidiga*]
som hindens [*som med lätthet klättrar längs med de branta bergssidorna*],

och ställde mig på mina höga platser (*höjderna*). [*Profeten Habackuk använder liknande språk, se Hab 3:19, ordet används också om offerplats som ofta var belägen på en hög plats.*]

³⁵ Som lärde mina händer att strida (*tränade mig för krig*),

så att mina armar kunde spänna bronsbågen.

[*Kan syfta på en verklig båge dekorerad med brons/koppar i ändarna, eller så är det en poetisk beskrivning av övernaturlig styrka som kan böja en båge i metall. Pilbågen var en välkänd symbol för kunglig styrka både i Assyrien och Egypten vid den här tiden. Den assyriska solguden Ashur avbildas med en pilbåge. En relief som hittats i Assyrien, skulpterad ungefär samtidigt*

med David, beskriver hur Ashur ger en storslagen båge till kungen.]

³⁶ Du gav mig din frälsnings sköld,
din villighet att böja dig ned (*din ödmjukhet*)
har gjort mig stor (*har styrkt mig*).

³⁷ Du har berett plats för mina steg (*utvidgat området under mig*),

mina anklar har inte gått ur led (*mina fötter snubblade inte, tappade inte fotfästet*).

[Syftar på bilden av en hjort på smala bergsstigar.]

³⁸ Jag förföljde mina fiender och slog dem,
jag vände inte om förrän jag gjort slut på dem.

³⁹ Jag förtärde dem och krossade dem, så att de inte kunde resa sig,

de föll under mina fötter.

⁴⁰ Du utrustade (*gav, klädde*) mig med kraft (*styrka, mod*) för striden (*kriget*),

du fick dem som reste sig upp mot mig att böja sig för mig.

⁴¹ Mina fiender drev du på flykten (*du gav mig deras rygg och nacke*),

de som hatade mig tystade jag fullständigt (*jag högg av dem som man hugger bort en gren*).

⁴² De skrek (*ropade, sökte efter hjälp*), men det var ingen [*av deras avgudar*] som hjälpte,
[de ropade efter hjälp eller skrek i avsky] mot Herren, men han svarade inte.

[I Jona 1:14 finns exempel på hur hedningar ropar till Israels Gud. I Upp 16:10-11 vänder man sig

mot Gud, inte i omvändelse, utan för att häda honom.]

⁴³ Jag krossade (*malde*) dem [*så fullständigt så de blev*] som jordens stoft,

jag stampade på dem som smuts (*dy*) på vägen [*slängde ut dem som skräp på gatan*], och trampade ner dem.

⁴⁴ Du räddade mig från mitt folks (*hebr. am*) strider

du satte mig som huvud över hednafolken (*hebr. goj*).

Folkslag jag inte kände tjänar mig nu.

⁴⁵ Främlingarnas söner krymper ihop (*blir kraftlösa*) inför mig,

så fort de hörde om mig [*ryktet om vad Gud gör*], lydde de mig.

⁴⁶ Främlingarnas söner tappade modet (*vissnade, skrumpnade ihop*),

och kom haltande (*darrande*) fram ur sina gömslen (*stängda platser, fästen*).

Avslutande lovprisning

⁴⁷ Herren (*Jahveh*) lever!

Lovad (*värdig att prisa, att böja sig inför i vördnad*) är min Klippa (*berg som står fast*),

upphöjd är Gud, min frälsnings klippa!

⁴⁸ Gud (*El*) [*den sanne Guden*],
den som ger mig fullständig hämnd [*plural*],
den som lägger folken under mig,

⁴⁹ den som befriar mig från mina fiender,

den som lyfter upp (*upphöjer*) mig över dem
som reser sig mot mig,

den som räddar mig från våldets man (*man-
nen som plundrar och terroriserar* – hebr. *ish
chamas*).

⁵⁰ Därför vill jag tacka [*med öppna händer –
prisa, hylla och erkänna*] dig inför folken, Herre
(*Jahveh*),

och lovsjunga ditt namn. [*Versen citeras i Rom
15:9.*]

⁵¹ Ett frälsningens torn är han åt sin Konung
[*men även den jordiska kungen*],

han visar nåd (*omsorgsfull kärlek*) mot sin
smorde (*utvalde, kung*) [*Messias*],

mot David och hans säd [*ätt, singular; se 1 Mos
3:15; Upp 19:11-16*] för evigt.

23

Davids sista ord

¹ Dessa var Davids sista ord:

Så förkunnar (*säger, proklamerar*) David, Jishajs
son,

så förkunnar (*säger, proklamerar*) den man
som blev högt upphöjd,
Jakobs Guds smorde,

Israels psalmist (*lovsångsledare, sång ackom-
panjerad med instrumental musik*).

² Herrens (*Jahvehs*) Ande talade genom mig

och hans ord (*hebr. milah*) var på (*kom över till*) min tunga.

³ Israels Gud (*Elohim*) sa,

Israels klippa talade till mig:

"Den som råder över människor ska vara rättfärdig,

den som råder i gudsfruktan,

⁴ och som morgonljuset när solen går upp, en morgon utan moln, som när klart ljus lyser efter regn, som det skira gräset spirar ur jorden."

[*Vers 3 och 4 går att skriva både i presens och futurum.*]

⁵ För är inte mitt hus grundat med Herren (*Jahveh*)

som ett evigt förbund som han har med mig,

god ordning i allt och tryggt (*omgärdat*)

för hela min frälsning och alla mina önskningar,

ska han inte låta det växa?

⁶ Men de illasinnade (*tomma, helt onda; "ondskans hantlangare"* – *hebr. belijaal*) är som törne [*i ett fält*] – alla är borttagna (*bortkastade, bortrensade*),

man kan inte ta i dem med handen,

⁷ utan den man som rör dem måste vara rustad

med järn och ett spjutskaft,

och de ska fullständigt förbrännas

med eld på sin plats (*där de ligger*).

Davids hjältar

(2 Sam 21:15-22)

[*Denna uppräknings beskriver de närmsta männen kring David. Först nämns de tre*

närmaste följt av en grupp av 30 män. Den sista listan innehåller några fler; men det beror på att även fallna hjältar räknas upp, se 2 Sam 23:39.]

⁸ Detta är namnen på Davids hjältar (*mäktiga stridsmän*).

Den förste – Joshev-Bashevet

Joshev-Bashevet [*betyder "vilar i vila"*], en tachmonit, den främste av kämparna. Det samma var Adino, etsniten, som svängde sitt spjut över 800 slagna på en gång. [1 Krön 11:11] [*Han rapporterade direkt till David.*]

Den andre – Elazar

⁹ Och efter honom [*nummer två*] var Elazar, Dodos son, son till en achochit, en av de tre mäktiga männen med David, när de riskerade sina liv mot filistéerna som hade samlats till strid och Israels män hade gått därifrån,

¹⁰ han stod fast och slog filistéerna tills hans hand var trött och fastnade i svärdet, och Herren (*Jahveh*) gav en stor seger den dagen, och folket återvände efter honom för att plundra de slagna.

Den tredje – Shamma

¹¹ Och efter honom [*som tredje man*] var Shamma, Agas son, harariten. Och filistéerna var samlade vid Lechi [*eller "som en trupp"*] och där var fältet fullt av linser, och folket flydde från filistéerna.

12 Men han stod mitt på fältet och försvarade det och slog filistéerna och Herren (*Jahveh*) gav en stor seger.

Tre andra ledare – modig bravad

13 En gång under skördetiden [*på försommaren då det är varmt och torrt*] gick 3 av de 30 ledarna ner [*från bergen i Juda*] och kom till David vid Adullams grotta [*26 km sydväst om Jerusalem, se 1 Sam 22:1*], och filistéernas armé hade slagit läger i Refaims dal. [*Exakt plats är inte känt, men strax sydväst om Adullam.*]

14 Och David var i borgen (*fästningen – hebr. matsodah*) [*i närheten av Adullam*] och filistéernas armé var då i Betlehem.

15 Och David längtade och sa: "Vem kan ge mig vatten att dricka från Betlehems källa som är vid porten?"

16 Och tre mäktiga män bröt sig förbi filistéernas armé och drog upp vatten ur Betlehems källa, som var vid porten, och tog det till David. Men han ville inte dricka av det utan hällde ut det till Herren (*Jahveh*) [*som ett dryckesoffer, se 4 Mos 28:7*].

17 Och han sa: "Vare det långt bort från mig Herre (*Jahveh*) att jag skulle göra detta, att jag skulle dricka dessa mäns blod som riskerade sina liv när de gick!" Därför drack han det inte. Sådana ting gjorde de 3 mäktiga männen (*stridsmän, män i sina bästa år – hebr. gever*).

[Blod liknas vid liv i 1 Mos 9:4 och att dricka/äta blod är förbjudet i 3 Mos 17:14. David jämförde vattnet från källan med dessa tre mäns blod,

eftersom de riskerat sina liv för att hämta det. Men deras bragd var inte lönlös, David uppfyllde 5 Mos 12:16 genom att hälla ut vattnet på marken.]

Avishaj

¹⁸ Och Avishaj, Joavs bror, Tserojahs son, var ledare för de tre andra [vers 13]. Och han lyfte upp sitt spjut mot 300 och slog dem och hade ett namn (*var högt aktad*) bland de tre.

¹⁹ Han var mest ärbär av de tre, därför var han deras ledare, men han tillhörde inte de tre första.

Benajaho

²⁰ Och Benajaho, Jehojadas son, son till en krigare från Kavtsel, som hade gjort mäktiga dåd, han slog Moabs två lejon (*berömda hjältar*) och han gick ner och slog ett lejon i brunnen (*cisternen*) under snötiden (*vintern*).

²¹ Och han slog en egyptier, en ansenlig man, och egyptiern hade ett spjut i sin hand, men han gick ner till honom med en käpp och slog spjutet ur egyptierns hand och slog honom med hans eget spjut.

²² Dessa ting gjorde Benajaho, Jehojadas son och hade ett namn bland de tre mäktiga männen (*stridsmän, män i sina bästa år – hebr. gever*).

²³ Han var mer ärbär än de 30 men tillhörde inte de tre första. Och David satte honom över sin vaktstyrka.

De 30

[Denna lista räknar upp åtminstone 30 personer, det beror lite på hur personerna i vers 32-33 ska presenteras. Uppräkningen börjar och slutar

med individer som dött på slagfältet. Att dessa fallna hjältar inkluderas indikerar att antalet av "de 30" varierade under olika tider av Davids styre.]

²⁴ Asahel, Joavs bror,

var en av de 30.

Elchanan, Dodos son, från Betlehem,

²⁵ Shamma, chorditen,

Eliqa, chorditen,

²⁶ Chelets, paltiten,

Ira, Iqesh son, tekoiten,

²⁷ Aviezer, anatotiten,

Mevunaj, chushatiten,

²⁸ Tsalmon, achochiten,

Maharaj, netofatiten,

²⁹ Chelev, Baanas son, netofatiten,

Itaj, Ravis son från Giva [*Sauls hemstad*], av Benjamins söner.

³⁰ Benajaho, en piratonit,

Hidaj från Nachal-Gaash,

³¹ Avialvon, arvatiten,

Azmavet, barchumiten

³² Eljachba, shaalvoniten, av Jashens söner,

Jonatan,

³³ Shamma, harariten,

Achiam, Sharars son, arariten,

³⁴ Elifelet, maachatitens, Achasbais son,

Eliam, Achitofels son, giloniten,

³⁵ Chetsraj, karmeliten,

Paaraj, arbiten,

³⁶ Jigal, Natans son, från Tsova,

Bani, gaditen,

³⁷ Tseleq, ammoniten,
Nacharaj, berotiten, vapenbärare till Joav,
Tserujas son,
³⁸ Ira, jitrilen,
Garev, jitrilen,
³⁹ Orija, hettiten.
Alla 37 [inklusive de som dött].

24

Plågan – orsakad av Davids folkräkning (2 Sam 21:1-14)

[Detta stycke hör tematiskt ihop med den hungersnöd som orsakades av Sauls krig mot givoniterna.]

¹ Och igen upptändes Herrens (Jahvehs) vrede mot Israel och han [Herren (Jahveh) tillät att Satan] lockade (förledde, eggade, hetsade) David mot dem och sa: "Gå och räkna Israel och Juda."

[I parallellreferensen (1 Krön 21:1) är det en åklagare (hebr. Satan) som uppmanade David att räkna folket, men det är också tydligt att Herren (Jahveh) tillåter Satan att pröva David. Det var tillåtet enligt Torah att göra en folkräkning, men det finns en varning om pest om den inte genomfördes på rätt sätt (2 Mos 30:12). Eftersom det var tillåtet och också ibland uppmuntrades (4 Mos 1:2; 4:2, 22; 26:2) talar för att Davids synd inte handlade om att han räknade folket. Problemet var antingen Davids motiv för folkräkningen eller sättet på vilket

den genomfördes. Kanske var syftet att upphöja sig själv och lita mer på sin egen styrka än på Herrens. Alternativt uppfyllde inte David kravet att alla inskrivna män skulle betala en halv shekel som lösen som krävdes (2 Mos 30:13-16). Vad som talar för det andra alternativet är att David vid ett tidigare tillfälle inte följt alla bestämmelser för en annars tillåten handling – transporten av förbundsarken – vilket fick katastrofala följder (1 Krön 6:7).]

² Och kungen sa till Joav, arméns general [*härförare i singular*], som var med honom: "Gå nu fram och tillbaka bland alla Israels stammar från Dan [*i norr*] till Beer-Sheva [*i söder*] och räkna folket, så att jag vet folkmängden."

³ Och Joav sa till kungen: "Och Herren, din Gud (*Jahveh Elohim*), ska låta folket (*armén*) bli hundra gånger fler mitt framför min herre kungens ögon. Men varför behagar det min herre kungen att göra detta?"

⁴ Men kungens ord stod fast (*starkt, säkert*) mot Joav [*David's general*] och mot arméns härförare. Och Joav och arméns härförare gick ut från kungens närvaro (*ansikte*) och räknade Israels folk.

⁵ Och de passerade över Jordan och slog läger i Aroer på den högra sidan om staden som är mitt i Gads dal och till Jaazer.

⁶ Och de kom till Gilead och till Tachtim-Chadshis land, och de kom till Dan-Jaan och runt om till Sidon,

⁷ och kom till Tyros fästning och till alla hivéernas och kanaanéernas städer och de gick ut till södra Juda vid Beer-Sheva.

⁸ Och när de gått fram och tillbaka genom hela landet, kom de till Jerusalem efter 9 månader och 21 dagar.

⁹ Och Joav uppgav antalet på det räknade folket till kungen, och där var i Israel 800 000 tappra (*modiga*) män som kan dra svärdet, och Juda män var 500 000.

¹⁰ Och Davids hjärta slog honom efter att han hade räknat folket. Och David sa till Herren (*Jahveh*): "Jag har syndat stort i det jag har gjort, men nu Herre (*Jahveh*) ta bort, jag ber dig, synden från din tjänare för jag har handlat mycket dåraktigt."

¹¹ Och när David steg upp på morgonen kom Herrens (*Jahvehs*) ord till profeten Gad, Davids siare (*profet* – *hebr. chozeh*) [*här används inte det vanliga ordet nevi*], han sa:

¹² "Gå och tala till David: Så säger Herren (*Jahveh*): Jag lägger på dig tre ting, välj en av dem som jag ska göra mot dig."

¹³ Och Gad kom till David och berättade för honom och sa: "Ska sju år av hungersnöd komma till dig i landet? Eller vill du fly tre månader framför dina fiender när de jagar dig? Eller ska det vara tre dagar med pest i landet? Ta nu råd och tänk igenom vilket svar jag ska ge till honom som har sänt mig."

¹⁴ Och David sa till Gad: "Jag är i stor vanda, låt oss falla i Herrens (*Jahvehs*) hand för hans

nåd (*evig nåd, barmhärtighet* – hebr. *rachamim*) är stor och låt mig inte falla i en människas hand.”

¹⁵ Och Herren (*Jahveh*) sände en pest i Israel från morgonen till den utsatta tiden, och det dog folk från Dan till Beer-Sheva, 70 000 män.

¹⁶ Och när ängeln (*budbäraren*) sträckte ut sin hand mot Jerusalem för att fördärva det sörjde (*ångrade, sörj-tröstade*) Herren (*Jahveh*) det onda och sa till ängeln som fördärvade folket: ”Det är nog, stoppa din hand.” Och Herrens (*Jahvehs*) ängel (*budbärare*) var vid jevusiten Aravnahs tröskplats.

¹⁷ Och David sa till Herren (*Jahveh*) när han såg ängeln som slog folket och sa: ”Se jag har syndat och jag har handlat orättfärdigt, men dessa får, vad har de gjort? Låt din hand, jag ber dig, vara mot mig och mot min fars hus.”

[När David intog Jerusalem drev han inte ut de jevusiter som bodde där. Aravnah som ägde marken har ibland identifierats som en guvernör för jevusiterna. De räknas till folkslaget hurriterna, vars ord för guvernör är snarlikt araona, vilket gör att det kan vara en titel snarare än ett namn. Det är också signifikant att ordet Jevos betyder tröskplats, så här finns en tydlig koppling.]

David bygger ett altare

¹⁸ Och Gad kom den dagen till David och sa till honom: ”Gå upp, sätt upp ett altare till Herren (*Jahveh*) på jevusiten Aravnahs tröskplats.”

19 Och David gick upp i enlighet med vad Gad sagt, som Herren (*Jahveh*) befallde.

20 Och Aravnah tittade upp och såg kungen och hans tjänare komma mot honom, och Aravnah gick ut och böjde sig ner framför kungen med sitt ansikte mot marken.

21 Och Aravnah sa: "Varför har min herre kungen kommit till sin tjänare?" Och David sa: "För att köpa tröskplatsen av dig till att bygga ett altare till Herren (*Jahveh*) så att plågan håller sig borta från folket."

22 Och Aravnah sa till David: "Låt min herre kungen ta och offra det som är gott i dina ögon. Se, här är oxen till brännoffer och tröskredskapen och oxens verktyg som ved."

23 Allt detta gav kungen Aravnah till kungen [*David*] och Aravnah sa till kungen [*David*]: "Herren din Gud (*Jahveh Elohim*) ska ge dig nåd (villkorad nåd – hebr. *ratsah*)."

24 Men kungen [*David*] svarade Aravnah: "Nej, men jag ska köpa det av dig för ett bestämt pris, jag ska inte offra brännoffer till Herren min Gud (*Jahveh Elohim*) som inte har kostat mig något."

David köpte tröskplatsen och oxen för 50 shekel [0,6 kg] silver. [*En relativt liten summa. Abraham köpte Sarahs begravningsplats för 400 shekel silver (1 Mos 23:14-16). Senare blir priset för hela Jerusalem 600 shekel guld, se 1 Krön 21:25.*]

25 Och David byggde där ett altare till Herren (*Jahveh*) och offrade brännoffer och shalomoffer. [*1 Krön 22:1*] Och Herren (*Jahveh*) rördes av

enträgen bön för landet och plågan var borta från Israel.

**Svenska Kärnbibeln - en expanderad
översättning**
**Swedish: Svenska Kärnbibeln - en expanderad
översättning (New Testament)**

copyright © 2017-2024 Svenska Kärnbibeln

Language: Swedish

Contributor: Svenska Kärnbibeln

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-07-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Jul 2025 from source files dated 10 Jul 2025

c5cfac14-0500-50d4-bd1a-4691a8b8b3b6